

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят друге, ранкове (Четвер, 6 червня 2019 року)

Заяви фракцій:

Радикальної партії Олега Ляшка	...6
«Блок Петра Порошенка» та «Самопоміч»	...36
«Народний фронт»	...53

Прийняття законів:

«Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України»	...8
«Про Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони»	...16
«Про фахову передвищу освіту»	...39

Внесення змін до:

деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання	...18
деяких законів України щодо військових стандартів	...30
деяких законодавчих актів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України	...34

<p>Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб</p>	...45
<p>Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:</p>	
<p>«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права»</p>	...24
<p>«Про військове капеланство»</p>	...42
<p>Голосування щодо включення законопроектів до порядку денного сесії</p>	...37, 41
<p>Прийняття постанов:</p>	
<p>«Про увічнення пам'яті борця за незалежність України, Героя України Левка Лук'яненка»</p>	...47
<p>«Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Львівської області, зміну і встановлення меж Сокальського району Львівської області»</p>	...50
<p>Внесення зміни до статті 18 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»</p>	...51
<p>Рейтингове голосування щодо розгляду законопроектів</p>	...53

Оголошення заяв народних депутатів щодо врахування голосу	...54, 85
Інформація про вихід народного депутата України Олега Недави зі складу депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка»	...55
Відхилення проектів постанов: «Про відставку міністра закордонних справ України Клімкіна П.А.»	...56
«Про звільнення Клімкіна П.А. з посади міністра закордонних справ України»	...58
«Про звільнення Полторака С.Т. з посади міністра оборони України»	...64
«Про звільнення Грицака В.С. з посади Голови Служби безпеки України»	...71
Рейтингове голосування щодо усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо оформлення документів релігійних організацій»	...81
Інформація про вихід народного депутата України Рибчинського Євгена Юрійовича зі складу депутатської групи «Воля народу»	...83
Інформація про входження народного депутата України Рибчинського Євгена Юрійовича до депутатської фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...83

Розгляд проекту Виборчого кодексу України

...83, 85

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ДРУГЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
6 червня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх заходити до залу і приготуватися до реєстрації.

Колеги, будь ласка, заходьте до залу і займайте робочі місця.

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 342 народних депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження нашого колеги Семена Ігоровича Семенченка. І також сьогодні відзначається День журналіста. Від імені Верховної Ради я хочу привітати всіх журналістів з професійним святом і щиро подякувати за відповідальну працю і виконання високої суспільної місії. Приємно відзначити, що Верховна Рада України є лідером серед парламентів світу за кількістю акредитованих журналістів. Зокрема на цю сесію Апарат Верховної Ради України видав понад 5 тисяч посвідчень. Давайте привітаємо наших журналістів, особливо фронтових журналістів, без яких неможливо уявити роботу Верховної Ради України (*Оплески*). Вітаємо вас з професійним святом!

Колеги, вчора для мене, як, напевно, і для багатьох із вас, стала тривожною інформація про те, що Президент України дав доручення на Мінській групі оголосити про те, що українські військовослужбовці не повинні відкривати вогонь у відповідь на атаки російського агресора, ми тільки сьогодні маємо одного вбитого українського воїна і 12 поранених. Коли ми не відповідаємо на вогонь і на атаки агресора, наших загиблих стає все більше. Ми п'ять років ведемо національно-визвольну боротьбу, і хочемо повідомити, я особисто хочу повідомити новообраному Президенту Володимирі Зеленському, що заборона стріляти у відповідь – це шлях не до миру, а до капітуляції.

Ми не дозволимо капітуляції України перед російським агресором! (*Оплески*). Це позиція українського народу, тому Президент України повинен скоригувати свою позицію і мати повагу до українських воїнів, які, ризикуючи своїм життям, щодня захищають українську незалежність. Капітуляції ми не допустимо!

А тепер, колеги, повідомлю вам загальний план роботи на сьогодні. Нагадую, ми завершуємо розгляд законопроекту про тимчасові слідчі комісії – у нас залишилося близько 100 поправок. Думаю, орієнтовно о 10.30 ми завершимо його розгляд. Закликаю всіх народних депутатів бути в залі о 10.30, щоб ми мали можливість прийняти одне із найважливіших рішень українського парламенту.

Потім нам вкрай важливо ратифікувати Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та прийняти кілька безпекових законопроектів, а також включити до порядку денного законопроекти про капеланів, військових заручників, з тим щоб розглянути та прийняти їх.

Хочу нагадати, що сьогодні ми перейдемо до розгляду проекту Виборчого кодексу за відкритими списками.

Отже, сьогодні один із дуже відповідальних днів роботи Верховної Ради України. Закликаю всіх до мобілізації та активної роботи в залі. Упевнений, ми зможемо сьогоднішній день зробити продуктивним і результативним.

Перед тим, як перейти до розгляду поправок до законопроекту про тимчасові слідчі комісії, я хочу надати слово Олегу Валерійовичу Ляшку, який виступить від двох фракцій, які подали до президії заяву з вимогою про оголошення перерви.

Будь ласка, Олегу Валерійовичу, вам слово.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка*). Радикальна партія. Крім абсолютно ідіотської пропозиції, яка прозвучала вчора в Мінську, не стріляти у відповідь, коли обстрілюють наших військових, Зеленський пропонує ще одну, як йому видається, геніальну пропозицію – проведення референдуму щодо членства України в НАТО.

Я рекомендую Зеленському замість того, щоб ревізувати Конституцію, виконувати її (*Оплески*).

Парламент проголосував за зміни до Конституції України, тим самим визначив курс України на членство в НАТО і ЄС. Завдання Президента як гаранта Конституції – виконувати Конституцію, а не ревізувати її (*Оплески*), тим паче, на сьогодні нас до НАТО не беруть, тому що немає необхідного рівня розвитку і підготовки. Тому замість ревізування Конституції, треба виконувати нормативи, які дозволять Україні якнайшвидше стати членом НАТО, захистити свою безпеку і життя своїх військовослужбовців.

Натомість я вимагаю від Зеленського провести референдум щодо долі української землі. Команда Зеленського хоче продати землю іноземцям: вони підготували відповідний проект закону про ринок земель, який одним із перших буде розглянутий парламентом нового скликання. Відповідно до статті 13 Конституції України: українська земля належить українському народу, і ні Зеленський, ніхто інший не мають права вирішувати долю української землі без народу. Кому належить українська земля, кого вона годуватиме, має право визначати виключно український народ – громадяни України. Питання щодо долі української землі має бути винесено на референдум. Нехай українські селяни, українські люди скажуть, чи згодні вони з тим, щоб продати землю іноземцям, чи вони за те, щоб українська земля годувала українських людей і українську націю.

Продаж української землі іноземцям – це продаж України, це така сама капітуляція перед викликами нинішньої цивілізації, як і пропозиція в Мінську підняти руки, капітулювати і не відбиватися, коли тебе обстрілюють. Саме українці на референдумі мають вирішити долю землі, а не Зеленський, транснаціональні корпорації чи глитаї, які довели народ до ручки, і тепер хочуть за 3 копійки забрати землю.

Тому ми пропонуємо організувати і провести референдум, вирішити питання щодо долі української землі. Я абсолютно впевнений, що більшість українців виступить проти, і тоді влада не зможе протягнути ринку земель на угоду іноземцям і транснаціональним корпораціям. Я вимагаю від Зеленського виконувати Конституцію, а не топтатися по ній (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, ми продовжуємо розгляд проекту Закону «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ([№ 1098](#)).

На трибуну запрошується заступник голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Купрієнко Олег Васильович. Закликаю всіх до дуже динамічної роботи.

Нагадую, вчора ми зупинилися на поправці 669. Я називатиму ті поправки, які відхилені. Хто захоче поставити поправку на підтвердження, прошу повідомити мене про це шляхом підняття руки.

Поправка 673. Не наполягає.

Поправка 727. Не наполягає.

Поправка 729. Не наполягає.

Поправка 730. Не наполягає.

Поправка 731. Не наполягає.

Поправка 732. Каплін не наполягає.

Поправка 737. Автор не наполягає.

Поправка 739. Пані Олена Сотник не наполягає.

Поправка 740. Лапін не наполягає.

Поправка 743. Пташник не наполягає.

Поправка 744. Писаренко не наполягає.

Колеги, в нас залишилося всього кілька поправок. Ми йдемо швидше, ніж можна було передбачити.

Поправка 745. Не наполягає.

Поправка 746. Автор не наполягає.

Колеги, таким чином, ми завершили розгляд поправок. Я надаю 5 хвилин заступнику голови комітету, щоб він підсумував наше тривале обговорення. Щодо деяких поправок ми шукали компроміс, і зараз Купрієнко Олег Васильович озвучить його.

Прошу голів фракцій протягом 5 хвилин максимально мобілізувати депутатів у залі.

Будь ласка, Олегу Васильовичу, вам слово.

КУПРІЄНКО О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Шановні телеглядачі, радіослухачі, журналісти!

Ми закінчили розгляд одного із найважливіших, на мій погляд, законопроектів, я сказав би в історії парламентаризму. Згадайте, коли ми прийшли до парламенту, у 2014-2015 роках, стільки депутатських запитів було, що в п'ятницю часу не вистачало на їх оголошення. Потім ставало все менше, менше і менше. А скільки було депутатських звернень з різних підстав до різних установ, у тому числі звернень до нас громадян щодо порушення прав? Їх також все менше й менше.

Давайте згадаємо кінець 90-х – початок 2000 років, коли на підприємство, державну комунальну установу надходив депутатський запит чи депутатське звернення. Керівник або відразу кидався виправляти недоліки, або, вибачте, готував три конверти. Настільки були дієвими ті механізми. Де вони зараз? Їх немає.

Чому до парламенту така низька довіра? Тому що парламент сам собі урізав оті механізми впливу на чиновників, на державні органи, фактично, скасував механізм захисту прав громадян. Тому громадяни нам і не довіряють, бо не можуть знайти захисту в народного депутата, коли його права порушуються. Давайте згадаємо, скільки слідчих комісій Верховної Ради привели до того, щоб хтось сів у тюрму або, принаймні, пішов з посади. Згадали? Я також не можу згадати.

Норми даного законопроекту повертають статус парламенту, піднімають роль парламентаризму в парламентсько-президентській країні. І я переконаний, що пройде небагато часу після набуття чинності цим законом, і народні депутати, які працюватимуть у цій залі, відчують, що є механізм, і будь-яке звернення на прохання чи вимогу виборця, людини, громадянина, українця знайде своє продовження, людина отримає захист, і відповідний негідник понесе покарання. Саме це є головною суттю цього законопроекту.

Ну, і, звісно, імпічмент. Що таке імпічмент? Для когось це просто слово, використане для піару. А взагалі по життю це дамоклів меч, який висить над головами більшості президентів у світі. Більшість країн мають закон про імпічмент. І не в «старушки Англії», а у Великій Британії ще у XVIII сторіччі створили інститут імпічменту. Чи часто його застосовували? В Америці намагалися двічі, і знаємо, чим закінчилося, в Європі, в Литві, один раз. Можна згадати ще декілька країн, які ми не дуже хочемо з собою порівнювати. Дієвий інститут імпічменту – це той страх президента перед страхом

імпічменту, який дамокловим мечем висить у нього на стіні, і, приймаючи кожне важливе рішення, він має оглядатися на той дамоклів меч, чи не переповз він уже на стелю, щоб упасти на голову президента.

Скільки було в Америці президентів, і за кожної каденції порушується питання: якщо щось він робить не так, майорить тінь імпічменту, і тоді президент стає на місце і не робить того, чого не хоче громадянське суспільство.

Отже, це все ми разом опрацювали, пройшли важкий шлях доопрацювання, і залишилися два невеликі моменти.

Перше. Щодо застосування слів «право» і «повноваження». Ми про це мали фахову дискусію, і я прошу Головне юридичне та Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради подивитися, яке слово із цих двох застосовуватиметься правильніше. На суть законопроекту це абсолютно не впливає, лише покращить текст з точки зору застосування правил української мови.

Друге. Був спір щодо «мають відношення» і «стосуються». Це також на суть законопроекту не впливає, але з точки зору правил української мови, вважаю, що треба зробити відповідне корегування, якщо мовники скажуть, яке саме слово має використовуватися.

Отже, від імені комітету дякую всім за те, що залишилися небайдужі до такого важливого законопроекту, взяли найактивнішу участь у його обговоренні та доопрацюванні, і маю велику надію, що ми за нього проголосуємо.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, а також регламентному комітету. Ми не будемо повертатися до жодної поправки, можемо голосувати за результатами розгляду. Але до мене звернулися фракції з проханням дати по 1 хвилині на виступи від фракцій, щоб ми побачили готовність фракцій до голосування.

Хочу зробити повідомлення, що зараз, під час пленарного засідання, проводиться засідання комітету. Я прошу секретаріат повідомити комітет, що засідання комітету під час засідання Верховної Ради України проводити не можна. Прошу всіх членів комітетів, поки будуть виступи від фракцій, повернутися до залу для голосування. Цього часу достатньо, щоб повернутися до залу.

Отже, від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується Артур Герасимов, потім – «Народний фронт», і так по чергові всі голови фракцій висловлять свою позицію з приводу цього законопроекту.

Закликаю зайти до залу і приготуватися до прийняття рішення.
Будь ласка, Артуре, вам слово.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Шановні українці! Цей законопроект сьогодні є, і в залі немає інших думок про це, надважливим для нашої країни і надважливим на шляху боротьби з корупцією. Наша фракція підтримуватиме цей законопроект. Я звертаюся до всіх колег з проханням зараз згуртуватися, об'єднатися і підтримати його якомога більшою кількістю голосів.

Шановні колеги, ми дуже довго до цього йшли, пройшли і витримали всі необхідні процедури. Хочу подякувати комітету, який дуже добре відпрацював, подякувати всім авторам поправок з «Блоку Петра Порошенка», «Самопоміч», інших фракцій, які, дійсно, дуже багато працювали над тим, щоб цей законопроект був якомога кращим, був ефективнішим на шляху боротьби з корупцією. Прошу всіх об'єднатися і підтримати даний проект закону в другому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Народного фронту» виступає Помазанов. Будь ласка, 1 хвилина.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Насамперед хочу сказати, що цей законопроект є результатом нашої роботи протягом багатьох років. Ми повинні розуміти, що в нас на сьогодні немає іншої опції, ніж прийняти його, підтримати більшістю голосів парламенту.

Прийняття такого закону вимагали від нас багато років і громадські активісти, і представники різних політичних сил, політичних партій і фракцій у цій залі, норми його розв'яжуть багато проблем стосовно депутатського контролю, в тому числі і слідчих, і спеціальних комісій.

Більше того, в цьому законопроекті ми прописали чітку процедуру імпичменту Президента, чого так не вистачало нашій державі. Тому сьогодні з прийняттям цього законопроекту відпаде дуже багато питань.

«Народний фронт» одногolosно підтримуватиме даний законопроект, і просить всі політичні сили, всіх свідомих народних депутатів долучитися до його прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хочу ще раз наголосити: через 5 хвилин ми переходимо до прийняття рішення. Прошу голів фракцій максимально зобілізувати депутатів у залі.

Від «Опозиційного блоку» виступає Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Це дуже важливий законопроект, яким визначається контрольна функція Верховної Ради України. Наша фракція голосуватиме за нього, бо він важливий не лише для Верховної Ради України, а й для громадян України, з тим щоби ми могли повноцінно захищати права та свободи громадян України, представниками яких відповідно до Конституції України є ми, народні депутати.

Проте я звертаюся до Голови Верховної Ради України з проханням розглянути законопроект [№ 5522](#) норми якого приводять Регламент Верховної Ради України у відповідність із Конституцією України, в якій визначено Україну як парламентсько-президентську республіку. Тобто я прошу перед тим, як перейти до голосування проекту Виборчого кодексу, розглянути цей законопроект, там буквально треба година, щоб ми могли передати наступному скликанню

Верховної Ради України повноцінний Регламент Верховної Ради України, який повністю відповідатиме чинній Конституції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Самопоміч» виступає Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Фракція «Самопоміч». Колеги, я вже говорила вчора, що цей законопроект є одним із ключових для встановлення сили парламентаризму в Україні. Я дуже сподіваюся, що ми його сьогодні приймемо.

Для розуміння наших громадян наголошую, що, крім тимчасових слідчих комісій, у розділі IV цього законопроекту врегульовується особливість діяльності спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради згідно зі статтею 111 Конституції щодо процедури імпічменту.

Тому, голосуючи за цей законопроект, ми вирішуємо одразу декілька питань: належний парламентський контроль, можливість для опозиції балансувати і впливати на діяльність коаліції, в тому числі, якщо там є злочинна бездіяльність, імпічмент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від Радикальної партії виступає Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії підтримує законопроект про тимчасові слідчі комісії, у тому числі й імпічмент Президента, серед співавторів цього проекту є представники нашої команди. Президент, незалежно від його прізвища, повинен бути підконтрольний громадянам і закону. Це перше.

Друге. Парламент має невідкладно прийняти рішення про скасування недоторканності Президента, депутатів і суддів (*Оплески*). Немає чого затягувати і ховатися Президенту, суддям, депутатам за цією недоторканністю.

І третє, ключове. Наша команда пропонує країні скоротити чисельність народних депутатів України до 250 осіб. 450 – багато! (*Оплески*). Половина депутатів не ходить на роботу, не працює, а отримує великі зарплати. Совісті в них немає!

Отже, імпічмент Президента, скорочення депутатів до 250 осіб, скасування недоторканності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» виступає Сергій Соболев, приготуватися Віктору Бондарю. Будь ласка.

Колеги, прошу заходити до залу.

СОБОЛЄВ С.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги! Колеги народні депутати з фракції «Батьківщина» Юлія Тимошенко, Андрій Кожем'якін є співавторами цього законопроекту. На жаль, у першому варіанті не було враховано низку ключових положень. Але ми дуже вдячні профільному комітету, керівнику робочої групи за те, що ключові поправки, внесені депутатами фракції «Батьківщина», були стовідсотково враховані. Це дає можливість стверджувати, що закон буде дієвим, що представники виконавчої влади згідно з законодавством чітко відповідатимуть за недостовірну інформацію або несвоєчасно надану інформацію.

Фракція «Батьківщина» підтримуватиме даний законопроект. Але ми вважаємо, що треба негайно вносити зміни і до Регламенту, щоб врегулювати для наступного парламенту питання роботи більшості, опозиції, ключові положення, які дозволяють...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від групи «Партія «Відродження» виступає Віктор Бондар.

Через 2 хвилини – голосування. Колеги заходьте до залу.

БОНДАР В.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець).* Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги!

Безумовно, даний законопроект є одним із найважливіших, на який Україна очікувала майже 28 років. Парламент має проголосувати за цей законопроект, щоб нарешті стати дієвим, дуже впливовим органом у державі, який контролюватиме всі державні органи, в тому числі балансувати Президента, який буде в майбутньому.

Ви знаєте, що жоден Президент не хотів прийняття такого закону, тому що боявся розслідування діяльності посадових осіб у міністерствах, відомствах, державних підприємствах, будь-яких резонансних справ в Україні. Ті тимчасові комісії, які створювала Верховна Рада, були «беззубі», не могли проводити повноцінних розслідувань. Сьогодні є шанс вирішити це питання шляхом прийняття законопроекту, норми якого дадуть можливість утворювати комісії, які, дійсно, проводитимуть потужні розслідування діяльності президентів, міністрів, інших посадових осіб у державі Україна. Дуже важливе питання. Голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, виступи від фракцій і груп завершені. Ми можемо переходити до прийняття рішення.

Колеги, прошу з кулуарів зайти до залу, прошу покинути урядову лужу і зайняти робочі місця. Ми переходимо до прийняття одного із фундаментальних законопроектів Верховної Ради України, норми якого посилять парламентський контроль, врегулюють питання створення як тимчасових слідчих комісій, так і тимчасових спеціальних комісій. Це наш великий вклад у розвиток українського парламентаризму. Я переконаний, що всі народні депутати підтримають цей законопроект. Це наш вклад у майбутнє, в розвиток парламентаризму.

Я прошу всіх бути на робочих місцях. Нагадую, я ставитиму на голосування пропозицію комітету про прийняття в другому читанні та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок, щоб Апарат Верховної Ради міг врегулювати ті нюанси, які виникали під час дискусій.

Так, я чекаю. Секретаріате, повідомте, що вже прийняття рішення.

Усі на місцях? Можемо голосувати?

Отже, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ([№ 1098](#)) з урахуванням техніко-юридичних правок. Прошу голосувати, прошу підтримати. Голосуємо одногосно! Голосуємо «за»!

«За» – 279.

Рішення прийнято. Закон прийнятий.

Я всіх вітаю з прийняттям цього історичного закону.

Прошу всіх залишатися на місцях.

Зачитую по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 93, «Народний фронт» – 67, «Опозиційний блок» – 26, «Самопоміч» – 13, Радикальної партії Олега Ляшка – 14, «Батьківщина» – 17, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 9, позафракційні – 39.

Весь зал об'єднався, об'єдналася Верховна Рада України. Дехто каже, що ми не працюємо. Ось це показник того, що працюємо і працюємо ефективно.

Колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – ратифікації. Я прошу всіх бути на місцях, щоб ми розглянули дуже швидко це питання, і динамічно рухалися відповідно до нашого плану.

Отже, вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» ([№ 0227](#)).

Прошу проголосувати за розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 174.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Прошу дуже лаконічно, час обмежений.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., *віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України*. Дуже дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Зараз перед вами стоїть вибір, від якого залежить успішність інтеграції України до енергетичних ринків Європейського Союзу. Завдяки затвердженню Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС щодо оновлення Додатка XXVII до Угоди про асоціацію ви покажете всьому світу, що підтримуєте той напрям, в якому хоче рухатися український народ. Це рішення є індикатором готовності України та Європейського Союзу поглиблювати співробітництво в енергетичній сфері з метою досягнення інтеграції, де-факто, інтеграції ринків.

Затвердження Рішення Ради асоціації є передумовою нашої енергонезалежності, якої так довго чекають наші громадяни.

В оновленому Додатку XXVII до Угоди про асоціацію передбачаються нові енергетичні стандарти, які наблизять Україну до повноправного членства в Європейському Союзі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую.

Не виходьте із залу! Я звертаюся до всіх народних депутатів з проханням повернутися до залу. Зараз буде голосування.

Продовжуйте, будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Європейський Союз бере на себе додаткові зобов'язання проводити з Україною спільний оперативний моніторинг виконання директив і регламентів у рамках цього енергетичного додатка. Ми створюємо двосторонній механізм моніторингу. Положення додатка дають нам можливість рухатися до секторальної інтеграції серед тих пріоритетів, які ми для себе визначили в рамках Угоди про асоціацію.

Я прошу вас підтримати це рішення і забезпечити незворотність курсу європейської інтеграції України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, місяцями МЗС чекає прийняття цих законопроектів, а дехто із вас не може кілька хвилин у залі побути на своєму робочому місці. Я забороняю виходити із залу. Прошу всіх зайняти робочі місця. Ми маємо високий рівень концентрації.

Колеги, прошу зайняти робочі місця, ми переходимо до прийняття рішення.

Голови фракцій, допоможіть, щоб не виходили депутати із залу.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття проекту Закону «Про Рішення Ради асоціації між Україною та ЄС про внесення змін і доповнень до Додатка XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (№ 0227). Прошу голосувати.

Поверніться на робочі місця! Голосуємо! Голосуємо відповідально і злагоджено.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного. Прошу всіх бути так само уважними і залишатися на місцях.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» ([№ 10183](#)). Тут кілька поправок, тому прошу всіх бути на місцях.

До доповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань промислової політики та підприємництва Кривошея Геннадій Григорович.

КРИВОШЕЯ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні колеги, шановний пане головуєчий! Комітет з питань промислової політики та підприємництва на своєму засіданні, 29 травня 2019 року, розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» (№ 10183).

До законопроекту було подано 63 пропозиції, із яких: 29 – враховано повністю або частково, відхилено – 34.

Крім цього, Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України був наданий узагальнюючий висновок, що законопроект може бути прийнятий у другому читанні за умови врахування висловлених зауважень: цим законопроектом частина третя статті 2 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» замінюється двома новими частинами та набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього закону. При цьому сама частина третя, у разі прийняття цього законопроекту як закону, міститиме один абзац.

Разом з тим згідно з підпунктом 1 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», що вже набрав чинності та вводиться в дію з 2 серпня 2019 року, передбачається внести зміни до частини третьої статті 2 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» шляхом її доповнення після абзацу сьомого новим абзацом.

Отже, у разі прийняття цього законопроекту як закону зміни, передбачені Законом України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», до частини третьої статті 2 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» за правилами юридичної техніки внести буде неможливо.

Хочу звернути увагу, що розділ I законопроекту слід доповнити пунктом 15 такого змісту: «Підпункт 1 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві положення» Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (Відомості Верховної Ради України, 2018 року, № 36, стаття 275) виключити».

Комітет прийняв рішення внести на розгляд Верховної Ради підготовлений до другого читання проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» (№ 10183), поданий народними депутатами, та за результатами розгляду рекомендувати прийняти його в другому читанні та в цілому як закон з урахуванням техніко-юридичного опрацювання та вищезазначеного зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, більшість поправок враховано. Є ті, які наполягають на поправках?

Увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Ідеться про поправку 2. Стаття 172¹ КУпАП з метою правової охорони відповідних суспільних відносин потребує не виключення, як пропонується, а внесення до неї відповідних змін, оскільки необхідність збереження адміністративної відповідальності за правопорушення у відповідній сфері зумовлена структурою правових норм, які повинні обов'язково включати в себе не лише правила поведінки, диспозицію, а й санкції за їх порушення.

Обов'язково треба залишити цю статтю, змінити її певним чином, як це пропонується в моїй поправці, і за жодних обставин не виключати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу прокоментувати поправку.

Колеги, чим довше обговорення, тим менше шансів прийняти.

Будь ласка, Геннадію.

КРИВОШЕЯ Г.Г. Дякую.

Поправку 2 робоча група на засіданні комітету відхилила. Але, якщо є наполягання на голосуванні, прошу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я правильно зрозумів, що це єдина поправка, на якій наполягають?

Ставиться на голосування поправка 2. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 89.

Рішення не прийнято.

Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Поправка 8. Недоцільною є пропозиція щодо виключення пункту 47 частини першої статті 7 Закону України «Про страхування» щодо страхування професійної відповідальності призначених органів з оцінки відповідності та визнаних незалежних організацій за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам.

Зазначаю, цей вид обов'язкового страхування був запроваджений у зв'язку з прийняттям Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» 15 січня 2015 року. Вважаю, що неодноразова та безпідставна за короткий строк зміна законодавства з того самого питання не сприятиме його стабільності, а зміна законодавства в економічній сфері не сприятиме інвестиційній привабливості України.

У нас є абсурдна ситуація, коли це скликання приймає норму 15 січня 2015 року, а через чотири роки те саме скликання пропонує позбутися цієї норми. Вибачте, будь ласка, це черговий приклад того, як це скликання працює абсолютно кон'юнктурно, а не так, як треба українському народу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 8. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Поправка 23. Те, що пропонується в цьому законопроекті, а саме виключити вимоги до об'єктів будівництва, є абсолютним абсурдом. У країні і так засилля незаконних забудов, життєвий простір громадян знищується повсякчасно, особливо у великих містах, а ви пропонуєте полегшити відповідальність за будівництво.

У своїй поправці я пропоную норми Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» залишити, щоб вони діяли на об'єкти будівництва, бо зміни щодо виключення вимог до об'єктів будівництва є неприпустимими, оскільки станом на сьогодні у зазначеній сфері і так наявна численна кількість порушень, від чого страждає переважна більшість українців. Треба, навпаки, посилювати контроль технічних регламентів та оцінки відповідності. Тобто я закликаю залишити вимоги до об'єктів будівництва, а не прибирати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 23. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Левченко. Ви озвучуватимете одразу дві поправки, так? Будь ласка, 2 хвилини.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я бачу, мої поправки, на превеликий жаль, не враховуються, і наслідком того є продовження діяльності цього скликання з демонтажу державного апарату, як такого, і запровадження в Україні абсолютно згубної неоліберальної моделі економіки, де пануватиме виключно «дикий» ринок, як це зараз є, але тепер ще більше, і не буде жодної уваги спрямовано на потреби більшості українських громадян, більшості українського народу. Не можна настільки лібералізувати все на світі в умовах сьогodнішньої української економіки, сьогodнішнього українського державного апарату.

Попередня моя поправка стосувалася того, що за жодних обставин не можна виключати вимоги до об'єктів будівництва. У нас, в Україні, і зараз є тотальний бардак, тотальний хаос у сфері будівництва, особливо у великих містах, де є абсолютно постійні незаконні забудови. Лише на моєму окрузі таких будівельних об'єктів десятки, забудовники заходять і порушують Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності», генеральний план міста Києва, під прикриттям Київської міської влади, під прикриттям Віталія Володимировича Кличка знищують громадський простір. Цим законопроектом також запроваджуються певні норми, новації, які полегшують їм цим займатися, а не, навпаки, ускладнюють.

Тому я закликаю займатися не оцим неолібералізмом, а соціально відповідальною політикою, брати із західного світу, розвинутих країн не невідомо що, а соціально справедливі моделі економіки. І коли нам тут роками розказують різні так звані реформатори, що нібито в нас найбільш зарегульована економіка в Європі, це відверта брехня. Насправді державна регуляція в Західній Європі, Європейському Союзі, набагато більша, ніж в Україні, і різниця полягає в тому, що очільники відповідних регуляторних органів у Західній Європі працюють в інтересах суспільства, а не в інтересах своєї кишені і правлячої олігархії.

Питання не в регуляторних органах, а в тому, хто їх очолює. Тому припиніть, будь ласка, ігри в цей неолібералізм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, ми завершили обговорення і переходимо до прийняття рішення.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Голосування поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які поправки? Скажіть номери поправок.

Колеги, прошу заходити до залу. Зараз відбудеться голосування щодо двох поправок, потім – прийняття рішення. Цей законопроект є в євроінтеграційній карті.

Прошу голів фракцій і членів комітету допомогти змобілізувати депутатів у залі. Прошу всіх повертатися на робочі місця. Через два голосування ми будемо голосувати за сам законопроект.

Ставиться на голосування поправка 58 народного депутата Левченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 62 народного депутата Левченка. Прошу голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Зараз заключне слово скаже представник комітету. Будь ласка, 1 хвилина.

КРИВОШЕЯ Г.Г. Дякую. Шановні колеги! Ще раз хочу звернути увагу, що розділ I законопроекту слід доповнити пунктом 15 такого змісту: «Підпункт 1 пункту 3 Розділу XII «Прикінцеві положення» Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (Відомості Верховної Ради України, 2018 року, № 36, стаття 275) виключити».

Комітет прийняв рішення внести на розгляд Верховної Ради підготовлений до другого читання проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» (№ 10183) та за результатами розгляду рекомендувати прийняти його

в другому читанні та в цілому як закон з урахуванням техніко-юридичного опрацювання та вищезазначеного зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх бути на робочих місцях під час голосування. Прошу повернутися до залу з кулуарів, урядової ложі.

Нагадую, законопроект євроінтеграційний, повністю об'єднує зал. Я поставлю на голосування з урахуванням тих доповнень, які озвучив Кривошея.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері технічного регулювання» (№ 10183) з урахуванням правок, озвучених під стенограму головою підкомітету Кривошеєю Геннадієм Григоровичем, та з техніко-юридичними правками. Прошу голосувати, прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 230.

Рішення прийнято. Закон прийнятий.

Колеги, давайте рухатися динамічніше.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права» ([№ 9438](#)).

Прошу проголосувати за розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

На прийнятті цього законопроекту наголошують і громадські структури, і громадські організації, які до нас звернулися за підтримкою.

«За» – 147.

Колеги, я прошу підтримати скорочену процедуру. Не виходьте із залу.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту № 9438 за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 154.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції Петухов Сергій Ігорович. Прошу дуже лаконічно.

ПЕТУХОВ С.І., заступник міністра юстиції України з питань європейської інтеграції. Добрий день, шановні народні депутати! Прийняття законопроекту № 9438 очікують десятки тисяч людей, які стали жертвами російської агресії на сході України. Ним вводяться в українське кримінальне законодавство розлоге і сучасне поняття воєнних злочинів, а також вперше вводиться поняття злочинів проти людяності. Чому це важливо?

Сьогодні в Кримінальному кодексі України лише в одній статті описані воєнні злочини, і через це майже немає вироків саме за цією статтею. Норма щодо покарання за воєнні злочини дозволить нам забезпечити, щоб особи, які вчинили злочини проти наших людей на сході, не уникли кримінальної відповідальності через вплив терміну давності притягнення до відповідальності.

Сьогодні прийняття цього законопроекту чекає й українська прокуратура, яка має притягати до відповідальності російську окупаційну адміністрацію в Криму та найвище керівництво Російської Федерації за постійні порушення норм міжнародного гуманітарного права в Криму, за діяльність так званих судів і прокуратури в Криму, за ввезення свого населення і переслідування наших громадян за їхні політичні погляди і за підтримання територіальної цілісності України.

Головне, що особи, які вчинили воєнні злочини, не можуть бути амністовані, і це додаткова гарантія того, що за будь-яких обставин воєнні злочинці не зможуть уникнути кримінальної відповідальності.

Тому я прошу підтримати даний законопроект, якого чекають усі українські громадяни, що стали жертвами російської агресії, родичі політв'язнів, які зазнали катувань, і самі політв'язні, які знаходяться в російських в'язницях. Це ефективний механізм для української прокуратури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується голова комітету Кожем'якін Андрій Анатолійович.

Колеги, прошу заходити до залу.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, шановні колеги! Вашій увазі пропонується законопроект про воєнних злочинців. Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права» (№ 9438).

Метою проекту є: забезпечення криміналізації таких основних злочинів за міжнародним правом, як геноцид, агресія, злочини проти людяності та воєнні злочини; забезпечення виконання міжнародних зобов'язань щодо запобігання безкарності зазначених злочинів.

Положення зазначеного проекту утворюють декілька змістових блоків.

Перший блок стосується автономного режиму регламентації кримінальної відповідальності за злочини агресії, геноциду, злочини проти людяності та воєнні злочини.

Другий блок передбачає структурні зміни законодавства України про кримінальну відповідальність.

І третій блок спрямований на вдосконалення правового режиму кримінальної відповідальності за катування.

Прийняття цього законопроекту надасть можливість слідчим, прокурорам та суду притягати до відповідальності за вбивство, тортури та знущання над українськими громадянами, за мародерство та знищення майна.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти проект за основу.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, пропонується прийняти лише за основу. Можемо переходити до прийняття рішення? Можемо.

Прошу колег зайти до залу і бути на місцях під час голосування. Законопроект надзвичайно важливий для покарання всіх тих, хто чинив злочини проти України та українців. Це і вимога громадськості, і підтримка наших військових на передовій, і наших людей на лінії розмежування, і покарання за злочини, в тому числі проти цивільного населення.

Колеги, прошу всіх приготуватися до голосування. Прошу зайти до зал і не виходити із залу. Побудьте на робочих місцях годину.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права» (№ 9438). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 202.

Не встигли. Зараз повернемося.

Будь ласка, подивіться, кого немає, запросіть до залу. Запросіть до залу, щоб за 30 секунд усі були на робочих місцях.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 76, «Народний фронт» – 53, «Опозиційний блок» – 0 (чому?), «Самопоміч» – 15, Радикальної партії Олега Ляшка – 13, «Батьківщина» – 14, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 3, позафракційні – 27.

Колеги, найбільше маємо підтримати тих людей, які потерпіли від військових злочинів. Ми маємо всі згуртуватися і проголосувати. Я прошу підтримати.

Прошу секретаріат повідомити, що ми переходимо до прийняття рішення, тому всі мають бути на робочих місцях. Спочатку я поставлю на повернення.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 9438. Прошу всіх підтримати, прошу голосувати. Голосуємо! Кожен голос має вагу. На робочому місці треба бути під час голосування. Голосуємо!

«За» – 210.

Колеги, я не розумію, чому ви не підтримуєте.

Я звертаюся до фракцій, які не підтримують: чому не підтримуєте?

Колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Прошу максимально змобілізуватися. Колеги, я прошу максимально змобілізуватися і не виходити із залу.

Колеги, поверніться з лож до залу (*Шум у залі*).

Прошу всіх бути на місцях. Без цього закону ми ніколи не зможемо покарати військових злочинців. Як каже голова комітету, не буде Гааги, якщо ми не зможемо зараз цього законопроекту прийняти. Ідеться про відповідальність російського агресора. Я не розумію, як у цей час можна не бути на робочому місці. Подивіться, запросіть до залу тих, кого немає. Прошу всіх змобілізуватися. Прошу під час голосування бути на місцях і голосувати.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 9438. Прошу голосувати. Голосуємо! Голосуємо відповідально.

«За» – 205.

Що відбувається? (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 76, чомусь раптом поменшало.

Колеги, не виходьте із залу!

«Народний фронт» – 54, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії Олега Ляшка – 14, «Батьківщина» – 14, «Воля народу» – 1, «Партія «Відродження» – 1.

Колеги, я ще раз поставлю на повернення. Я повідомляю всім, хто знаходиться за межами залу: надважливий законопроект, прошу всіх повернутися до залу.

Звертаюся до голів фракцій: я не можу замість вас виконувати вашу роботу. Подивіться, кого немає, і запросіть до залу. Провал прийняття цього законопроекту – це відсутність відповідальності за злочини проти України. Я не розумію, як можна бути поза залом під час голосування таких законопроектів.

Отже, я ще раз поставлю. Нагадую, згідно з Регламентом я можу ставити повторно, якщо із залу є сигнал про те, що не встигли проголосувати або карточка не спрацювала. Прошу під час голосування бути на робочих місцях.

Приготувалися? Готові?

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гармонізації кримінального законодавства з положеннями міжнародного права» (№ 9438). Прошу голосувати.

Колеги, голосуємо за повернення. Прошу кожного проголосувати. Голосуємо!

Групо «Партія «Відродження», прошу підтримати.

Групо «Воля народу», підтримайте.

Колеги, прошу проголосувати.

Увімкніть систему «Рада» для голосування.

Колеги, уважно голосуйте.

Смець, не виходьте із залу! Встиг проголосувати?

«За» – 225.

Не встиг.

Пане Рефате, поверніться до залу! Прошу бути на місці.

Колеги, ще раз ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду законопроекту № 9438. Прошу голосувати. Голосуємо уважно і відповідально.

«За» – 232.

Рішення прийнято. Повернулися.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту закону № 9438. Прошу голосувати. Голосуємо! Уважно голосуємо.

«За» – 224.

Ну, що ви робите? Знову вийшло двоє людей. Що ви робите? Я того, хто виходить із залу, називатиму прізвище. Нехай вся Україна знає.

Люди, що ви робите? Я прошу всіх бути в залі.

Знову ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту № 9438. Прошу всіх голосувати. Голосуємо!

«За» – 230.

Рішення прийнято. Повернулися.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту закону № 9438. Голосуємо! Уважно голосуємо.

«За» – 224.

Ну, що відбувається, друзі? *(Шум у залі)*. Що відбувається? Що відбувається? Займіть робочі місця! Це хтось бавиться? Так, з цим не можна бавитися! *(Шум у залі)*.

Колеги, займіть робочі місця і будьте на місцях.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону № 9438. Прошу всіх і кожного проголосувати за повернення. Голосуємо!

«За» – 235.

Рішення прийнято. Повернулися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту закону № 9438. Прошу голосувати. Голосуємо.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Колеги, прошу залишатися на своїх місцях. Далі пропонуються для розгляду два законопроекти, які мають мінімальну кількість поправок. Я вас прошу побути на робочих місцях. Це час нашої роботи та відповідальних рішень.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» ([№ 8370](#)). Тут лише дві поправки.

На трибуну я запрошую представника Комітету з питань національної безпеки і оборони Тетерука. Прошу дуже коротко.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Надзвичайно важливо, щоби ми сьогодні проголосували і за проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» (№ 8370).

У законопроекті пропонується:

доповнити Закон України «Про оборону України» новими термінами: «військова стандартизація», «військовий стандарт», «стандарт НАТО» та «стандарт у сфері оборони держави – члена НАТО»,

а також положеннями щодо надання Міністерству оборони України повноважень із забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері військової стандартизації та визначення органу військової стандартизації;

внести зміни до Закону України «Про стандартизацію» стосовно непоширення сфери його дії на військові стандарти, тобто Міністерство оборони України застосовуватиме національні стандарти безпосередньо чи шляхом посилання на них в інших документах, на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами.

Під час підготовки законопроекту до другого читання від суб'єктів права законодавчої ініціативи надійшло три пропозиції, які відхилені з підстав, наведених у порівняльній таблиці до законопроекту. В остаточній редакції законопроекту враховані техніко-юридичні та редакційні правки.

Хочу зауважити, що Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України підготовлений до другого читання законопроект завізований без зауважень.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект у другому читанні та в цілому як закон. Прошу проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є лише три поправки Левченка.

Пане Левченко, ви всі три озвучите? Два виступи? Добре.

Колеги, голосування відбудеться за 5 хвилин. Прошу всіх бути в залі.

Поправка 1. Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Термін «військовий стандарт», який використовується в законопроекті, потребує доопрацювання, оскільки визначається через термін «стандарт», який у свою чергу потребує розкриття (слід звернути увагу на статтю 1 Закону України «Про оборону України» в редакції законопроекту).

Тому дефініцію цього терміна доцільно доопрацювати, використавши положення інших законодавчих актів, зокрема Закону України «Про стандартизацію», яким визначається стандарт як нормативний

документ, заснований на консенсусі, прийнятий визнаним органом, що встановлює для загального і неодноразового використання правила, настанови або характеристики щодо діяльності чи результатів, та спрямований на досягнення оптимального ступеня впорядкованості в певній сфері.

Враховуючи вищезазначене, пропоную в абзаці третьому підпункту 1 пункту 1 розділу I законопроекту слово «стандарт» замінити на слова «нормативний документ, заснований на консенсусі». Звертаю увагу на те, що просто використання слова «стандарт» може призвести, і швидше всього призведе, до юридичної невизначеності і до правового хаосу. Прошу це уточнити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Для озвучення своїх двох поправок слово надається Левченку.

Колеги, прошу зайти до залу. Через 2 хвилини – прийняття рішення.

Увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Мої поправки 2 і 3 стосуються уточнення терміна «стандарт НАТО».

У законопроекті, який, до речі, називається «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів», прописується у двох місцях, що стандарт НАТО – це стандарт, розроблений, прийнятий та опублікований НАТО. Потім згадується, що стандарт у сфері оборони держави – члена НАТО – це стандарт, розроблений, прийнятий та опублікований державою – членом НАТО.

Але тут дуже важливо уточнити, що йдеться конкретно про військовий стандарт, а не про будь-який стандарт НАТО. Наразі йдеться саме про оборонну сферу, про військові стандарти. Справа в тому, що Північноатлантичний альянс має багато різних стандартів: і політичні, й економічні, щодо розвитку суспільства і таке інше. Враховуючи те, що в нас йдеться виключно про військові стандарти, доцільно

доповнити словом «військовий», тобто військовий стандарт НАТО. Прошу підтримати ці абсолютно логічні поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу заходити до залу і займати робочі місця. Спочатку я поставлю на голосування поправки, а потім – законопроект.

Ставиться на голосування поправка 2 Левченка. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 115.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3 Левченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 104.

Рішення не прийнято.

Отже, ми завершили обговорення законопроекту і переходимо до прийняття рішення.

Руслане, поверніться! Поверніться, будь ласка, ми вже голосуємо.

Колеги, прошу всіх зайняти робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» (№ 8370) з урахуванням техніко-юридичних правок. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Знову треба повертатися (*Шум у залі*). Так, ви, будь ласка, встигайте і будьте на робочих місцях.

Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Прошу секретаріат повідомити, що ми завершили обговорення, щоб депутати з кулуарів повернулися до залу.

Зараз я поставлю – на повернення, потім – у цілому.

Готові? На місцях усі?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту № 8370. Прошу голосувати. Голосуємо! Уважно!

«За» – 219.

Не встигли.

Добре, я поставлю ще раз. Але ви подивіться, кого немає, і запросіть до залу.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 85, «Народний фронт» – 56, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 13, Радикальної партії Олега Ляшка – 17, «Батьківщина» – 12, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 1, позафракційні – 33.

Колеги, не вистачає кількох голосів. Прошу депутатів зайти до залу. Подивіться, кого немає. Прошу бути на робочих місцях, а не вибігати із залу під час голосування.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту № 8370. Прошу голосувати.

Групи «Партія «Відродження», «Воля народу», підтримайте.

Москаленко, підтримайте! Кожен голос! Голосуємо!

«За» – 226.

Рішення прийнято. Повернулися.

Тепер прошу всіх зайняти робочі місця і приготуватися до голосування.

Увага! Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту закону № 8370 з урахуванням техніко-юридичних правок. Прошу голосувати. Голосуємо! Голосуємо уважно і відповідально. Це реформа української армії!

«За» – 229.

Рішення прийнято. Закон прийнятий.

Наступний проект закону так само має небагато поправок, тому я прошу всіх залишатися на робочих місцях.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України» ([№ 3433](#)).

Запрошується до доповіді голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

Прошу всіх залишатися на місцях.

НЕМИРЯ Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Ще в жовтні 2018 року Верховна Рада України прийняла в першому читанні проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України», поданий народними депутатами Білецьким, Луценком, Петренком.

До законопроекту було внесено 55 поправок, із яких: враховано повністю – 20, враховано частково – 17, враховано редакційно – 10, відхилено – 8.

Хочу зазначити, що цей законопроект належить до тих, які називаються «заборгували». Ми дуже часто звертаємося до інших країн за підтримкою в захисті незалежності, суверенітету, територіальної цілісності України, і маємо різну відповідь. Натомість є громадяни, які за власним покликанням добровільно прийшли і захищали разом з нашими громадянами, військовими, волонтерами суверенітет і територіальну цілісність України. На жаль, існує практика, що такі громадяни мають ризик бути видані на територію країни-агресора. Щоб такого не сталося, підготовлений цей законопроект, норми якого мають надати право таким людям отримати громадянство України, тим самим убезпечити їх від необґрунтованої видачі тим країнам, які не є дружніми до України.

Я звертаюся до народних депутатів, присутніх у цьому залі, незалежно від фракцій, до яких вони належать, з проханням підтримати цей законопроект у другому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є кілька поправок. Я надам слово, але прошу не затягувати розгляд.

Хто наполягає на розгляді поправок, підніміть руку.

Увімкніть мікрофон Левченка. Знімає?

Колеги, хто наполягає на поправках? Ніхто.

Комітет даний законопроект опрацював дуже якісно. Усі правки опрацьовані. Експерти з усіх фракцій підтвердили високу якість цього законопроекту.

Зараз важливо всім бути на своїх робочих місцях і приготуватися до голосування.

Голови фракцій, запросіть народних депутатів до залу. Це наш обов'язок перед тими добровольцями, які приїхали захищати Україну в час найбільших викликів для нашої держави, які стали пліч-о-пліч з українцями захищати нашу країну. Це наша відповідальність перед нашими побратимами, які боролися за волю України. Прошу всіх бути на робочих місцях і проголосувати.

Отже, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які брали участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України» (№ 3433) з урахуванням техніко-юридичних правок. Прошу голосувати. Підтримаємо добровольців. Голосуємо! Кожен голос рахуємо.

«За» – 230.

Рішення прийнято. Закон прийнятий.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 87, «Народний фронт» – 56, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 15, Радикальної партії Олега Ляшка – 17, «Батьківщина» – 13, «Воля народу» – 4, «Партія «Відродження» – 2, позафракційні – 36.

Вітаємо комітет і всіх авторів!

Колеги, наступним питанням є включення законопроектів до порядку денного сесії. Прошу всіх бути на робочих місцях. Але перед тим, як перейти до цього блоку, хочу оголосити, що до президії надійшла заява від фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом.

Колеги, через 1 хвилину буде включення до порядку денного законопроектів про капеланство, про заручників. Тому прошу всіх бути на місцях, запросити тих, кого немає.

Зараз я надаю Домбровському слово для виступу. Будь ласка, 1 хвилина.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні народні депутати! Від імені фракцій, дуже багатьох народних депутатів, авторів законопроекту прошу додатково включити до порядку денного законопроект [№ 10357](#), щоб виправити технічну помилку і повернути приватним домогосподарствам право встановлювати на землі генеруючі установки, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, потужність яких не перевищує 30 кВт (Оплески), а також законопроект [№ 10307](#), щоб підтримати наших українських шахтарів.

Дуже дякую.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дуже наполягаємо підтримати включення законопроекту № 10357 щодо права домогосподарств встановлювати сонячні електростанції. Ми маємо стати до людей обличчям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до розгляду розділу «про включення законопроектів до порядку денного».

Першими для включення стоять законопроекти про капеланство.

Прошу всіх бути на робочих місцях і голосувати. Це наш великий обов'язок.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про військове капеланство» ([№ 10244](#)) та законопроекту [№ 10244-1](#), з тим щоб прийняти рішення сьогодні й зараз. Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії законопроекту [№ 10335](#) також щодо капеланів. Прошу голосувати. Голосуємо!

Колеги, ми швидко пройдемо включення і ввійдемо в розгляд.

«За» – 204.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» щодо основ соціального захисту заручників» ([№ 8337](#)). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 203.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про правовий статус і соціальні гарантії осіб, які незаконно позбавлені волі, заручники, або засуджені на тимчасово окупованих територіях України та за її межами» ([№ 8205](#)). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 225.

Один голос. Я ще раз поставлю.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії законопроекту № 8205 для прийняття рішення. Прошу голосувати! Голосуємо уважно і відповідально.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Колеги, в комітеті робоча група протягом двох місяців напрацьовувала проекти щодо незаконного збагачення. Я почергово їх ставитиму на голосування для включення (*Шум у залі*).

Ставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроекту [№ 10110-1](#), «д» і всіх альтернативних, так? (*Шум у залі*). Лише один? Ті комітет відхилив?

Добре, включення до порядку денного № 10110-1. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

Добре, № 10110-1. «Д». Прошу голосувати. Голосуємо! Це лише включення до порядку денного сесії (*Шум у залі*).

Я сказав «д» (*Шум у залі*). Я повторив уже п'ять разів. Ще раз повторюю – [№ 10110-д](#). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за набуття таких активів» ([№ 10358](#)) та законопроекту [№ 10358-1](#). Прошу голосувати. Голосуємо!

Усі законопроекти є в порядку денному, і ви можете з ними ознайомитися, а не кричати під час голосування і запитувати, за що ми голосуємо.

«За» – 205.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту закону [№ 10359](#). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 192.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії законопроектів [№ 10237](#), [№ 10237-1](#) для прийняття рішення. Прошу голосувати.

«За» – 190.

Рішення не прийнято.

Колеги, будь ласка, останнє голосування щодо включення до порядку денного.

Домбровський і Войціцька дуже просили включити до порядку денного сесії законопроект [№ 10357](#). Хто підтримує, прошу проголосувати. Голосуємо!

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Увага! Ми переходимо до розгляду законопроектів про капеланів (*Шум у залі*).

Колеги, ми приймемо про капеланів і... (*Шум у залі*).

У нас є 20 хвилин для капеланів (*Шум у залі*).

Добре. Наступним для розгляду в порядку денному стоїть проект Закону «Про фахову передвищу освіту» ([№ 8321-д](#)). Приймається?

Добре. Сподіваюся, автори поправок не наполягатимуть і ми його швидко розглянемо і приймемо, потім – капелани.

До доповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Співаковський Олександр Володимирович.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні друзі! Шановні колеги! Я швидко. Учора відбулося засідання Комітету з питань науки і освіти. Наразі ми вам представляємо законопроект, яким врегульовується діяльність цілої ланки освіти. Це 300 тисяч людей України (студенти, викладачі), це 709 закладів освіти.

Шановні колеги! Комітет, суспільство, освітяни, Міністерство освіти і науки спільно провели велику роботу, погодили всі позиції, знайшли спільну мову щодо дискусійних питань, у тому числі щодо наглядової ради, фінансування (ми вперше вводимо диверсифікаційну систему фінансування навчальних закладів), сьогодні домовилися навіть щодо найскладніших позицій.

Олександр Олександровичу Марченко, я до вас також звертаюся з проханням сьогодні не ставити, бо залишилося лише 29 поправок, які ми відхилили. Фактично, враховано повністю – 250 поправок, враховано частково – 40.

Шановні друзі! Шановні колеги! Іншого шансу не буде. Якщо ми сьогодні не приймемо цього законопроекту, з 1 вересня ці заклади будуть в абсолютно правовому вакуумі, із законодавчої мапи України зникнуть технікуми і коледжі, бо відповідно до Закону «Про вищу освіту», прийнятого у 2014 році, вони вже не існують як вищі навчальні заклади I-II рівня, і це означає, що Мінфін вирішуватиме фінансувати їх чи ні, чи просто закрити.

Шановні колеги! Це не жарт, це серйозна ситуація. Якщо зараз ми не проголосуємо, розпочнемо нові дискусії, будуть великі проблеми. Я дуже прошу всіх об'єднатися і проголосувати, дати можливість тій ланці освіти, яка формує сержантський склад економіки України, працювати і жити.

Шановні колеги! Члени Комітету з питань науки і освіти одноставно (п'ять із п'яти) ухвалили рішення про прийняття цього

законопроекту без обговорення. Це не поспіх, ми працювали над цим понад два роки. Я звертаюся до всіх з проханням проголосувати і поставити крапку в цьому питанні.

Усім дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, до мене звернулися всі члени комітету, сказали, що всі підтримують, всі позиції узгоджені.

Отже, я прошу зараз зайти до залу. Для тих, у кого виникали дискусії, повторюю, після цього поставлю про капеланів, а потім – ще раз включення до порядку денного (*Шум у залі*).

Друзі, те, що ви хочете, я ще раз поставлю. Але давайте зараз підтримаємо освіту і капеланів, а потім – включення до порядку денного (*Шум у залі*). Чого ви кричите? Ви людей збирайте.

Переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх бути на робочих місцях.

Голови фракцій, подивіться, кого немає. Прошу зайняти робочі місця і приготуватися до прийняття рішення. Нагадую, цей законопроект підтримують усі фракції в парламенті.

Не виходьте із залу. Пане Юрію, не виходьте.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про фахову передвищу освіту» (№ 8321-д) з урахуванням техніко-юридичних правок. Прошу голосувати, прошу підтримати. Голосуємо за освіту. Голосуємо!

«За» – 236.

Рішення прийнято. Закон прийнятий. Вітаю!

Колеги, тепер так само коротко щодо капеланів і включення (*Шум у залі*). Добре, зараз включення.

Колеги, була вимога поставити на голосування про включення до порядку денного законопроектів [№ 10237](#) і [№ 10237-1](#). Ніна Южаніна звернулася з проханням підтримати, так? Я прошу всіх підтримати включення законопроектів, які стосуються фермерів (*Шум у залі*).

Це законопроект № 10359? (*Шум у залі*). То підійдіть і скажіть номер. Законопроект [№ 10359](#) щодо державного регулювання, так?

Колеги, прошу підтримати включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроекту № 10359.

«За» – 211 (*Шум у залі*).

Добре, я ще раз поставлю.

Колеги, увага! Першою на голосування я ставлю пропозицію комітету Южаніної про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення законопроекту № 10359 щодо підтримки українських фермерів. Прошу голосувати, прошу підтримати українських фермерів. Голосуємо!

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Наступний, включення якого вимагають... (*Шум у залі*).

Ви хоч дослухайте, а потім кричіть.

Пропонується включити до порядку денного сесії законопроект [№ 10357](#), щодо якого виступали Домбровський і Войціцька. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 219.

Рішення не прийнято.

Колеги, увага! Є вимога про включення до порядку денного законопроекту [№ 10307](#). Прошу голосувати. Він стосується виділення з Державного бюджету України коштів для шахтарів. Голосуємо!

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Тепер переходимо до розгляду проекту Закону «Про військове капеланство» ([№ 10244](#)) та законопроекту [№ 10244-1](#).

Прошу підтримати пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 191.

Рішення прийнято.

Доповідає Унгурян. Будь ласка, коротко, і голосуємо.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Слава Ісусу Христу! Шановні колеги! Ми нарешті дійшли до дуже важливого

питання, яке мали б врегулювати ще на початку збройної агресії, яку розпочала проти нас Російська Федерація. Це комплексний законопроект про регулювання військового капеланства, соціальний захист військових капеланів, які поруч з нашими воїнами знаходяться на передовій, надаючи і духовну, і психологічну підтримку солдатам і офіцерам української армії.

Законопроектом, внесеним міжфракційним об'єднанням «За духовність, моральність і здоров'я України», пропонується встановити поняття і сутність капеланства, організаційну структуру військового капеланства для Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства інфраструктури України, Державної прикордонної служби України, Національної гвардії України, всіх військових формувань. На відміну від інших законопроектів ми пропонуємо, щоби капеланство було на дисциплінованій, серйозній основі, коли капелан прикріплюється до військового підрозділу і знаходиться у відносинах (бойових, дисциплінарних, фінансових) з Міністерством оборони і з відповідною військовою частиною, щоби він міг укласти контракт і надавати духовні і психологічні послуги. Це дуже необхідно.

Всеукраїнська рада церков і релігійних організацій вже давно звернулася до нас з проханням про підтримку, і ми маємо сьогодні прийняти дуже важливе історичне рішення – перший в Україні проект Закону «Про військове капеланство». Нехай допоможе нам у цьому Господь!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від комітету виступає Герасимов. Скажіть, який законопроект підтримує комітет. Я розумію, що підтримується законопроект Ричкової.

Будь ласка, пане Герасимов, вам слово. Потім – Білозір.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! Шановні українці! Є надважлива тематика, яку сьогодні парламент має врегулювати, – законопроект про військових капеланів.

Комітет розглянув на своєму засіданні обидва законопроекти, внесені до сесійного залу. Але під час включення і міжфракційних

консультацій було доведено, що найбільше голосів набирає законопроект № 10244-1. Прохання згуртуватися і підтримати саме цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оксана Білозір. Будь ласка, 1 хвилина.

Не виходьте із залу, навпаки, заходьте до залу.

БІЛОЗІР О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги народні депутати! Я хочу, щоб ви звернули увагу на законопроект № 10244-1, який я представляю, бо це єдиний законопроект повністю погоджений Всеукраїнською радою церков і релігійних організацій.

Мало того, я хочу подякувати Тетяні Ричковій, яка разом з 500 нашими капеланами три роки поспіль за поданням Президента Порошенка працювала над цим єдиним системним законопроектом.

У чому його унікальність? У тому, що ми дотримуємося норм Конституції і відмежовуємо церкву окремо, армію та державу окремо. Розмежувавши капеланство, ми даємо можливість кожному громадянину, який воює на війні, отримати душпастирську опіку від свого капелана. Я не буду багато говорити, бо ви це знаєте. Єдине, на чому хочу наголосити, що це унікальні люди, які несуть унікальну місію перед українським народом, бо вони з молитвою на вустах і молитовником зайшли на фронт для того, щоб підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Прошу всіх приготуватися до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про військове капеланство» ([№ 10244-1](#)) за авторства Ричкової, Білозір та інших. Прошу голосувати. Давайте підтримаємо українських військових капеланів. Голосуємо!

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Хлопці, пропонують прийняти в цілому. Можна? (*Шум у залі*). Ні, я проти. Так не можна.

Далі. Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб» ([№ 9217](#)). Друге читання.

Дуже короткий законопроект. Прошу не виходити із залу і бути на місцях.

До доповіді запрошується голова комітету Кожем'якін Андрій Анатолійович. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Шановні колеги! Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності підготовлено порівняльну таблицю до проекту закону № 9217 для розгляду в другому читанні.

До законопроекту надійшло 23 поправки, із них: враховано повністю або частково – 15, відхилено – 8.

Даним законопроектом пропонується:

викласти назву статті 186¹ у такій редакції: «Незаконні дії щодо державних нагород»;

встановити адміністративну відповідальність за незаконне носіння військової форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців Збройних Сил України;

встановити кримінальну відповідальність за осквернення або руйнування могил осіб, які брали участь у відсічі і стримуванні збройної агресії Російської Федерації або іншої держави, визнаної Верховною Радою України агресором.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект № 9217 у другому читанні та в цілому як закон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, всі поправки враховані. Ми можемо переходити до прийняття рішення. Я переконливо прошу зайти до залу і приготуватися до голосування.

Колеги, законопроект усіма повністю узгоджений і підтриманий. Прошу всіх бути в залі під час голосування. Готові, так?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб» (№ 9217). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 216.

Колеги, прошу повернутися на робочі місця.

Я прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Повідомте, що ми зараз приймаємо рішення. Зараз я поставлю на повернення.

Отже, прошу проголосувати за пропозицію щодо повернення до розгляду законопроекту № 9217. Голосуємо уважно і відповідально. Кожен голос рахуємо. Голосуємо!

«За» – 220.

Шість голосів. Прошу бути на робочих місцях. Подивіться, кого немає поруч, запросіть до залу, поки я буду зачитувати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 57, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 16, Радикальної партії Олега Ляшка – 17, «Батьківщина» – 15, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 3, позафракційні – 31.

Колеги, давайте змобілізуємося. Лише шість голосів.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду законопроекту № 9217. Прошу голосувати. Голосуємо уважно і відповідально.

«За» – 230.

Рішення прийнято. Повернулися.

Підійшов ще Ярослав Москаленко, а це вже перемога.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому законопроекту № 9217 з урахуванням

техніко-юридичних правок. Прошу голосувати, прошу підтримати. Голосуємо дуже уважно і відповідально. Голосуємо!

«За» – 235.

Рішення прийнято. Закон прийнятий.

Я продовжую засідання на 15 хвилин.

Колеги, увага! У нас є проект постанови стосовно Левка Лук'яненка. Але зараз надається слово Співаковському. Будь ласка, 1 хвилина.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В. Шановні друзі! Шановні колеги! Насамперед я низько вклоняюся вам за те, що ви проголосували за законопроект [№ 8321-д](#). Але, оскільки зникає поняття «вищі навчальні заклади I-II рівня», а з'явилися поняття «фахова передвища освіта» і «заклади фахової передвищої освіти», і щоб закон запрацював, треба прийняти два технічних законопроекти [№ 8460](#) і [№ 10323](#), які стосуються податкових контекстів. Вони технічні, врегулюють питання запуску прийнятого закону. Прошу поставити їх на голосування і підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, давайте без обговорення (*Шум у залі*).

Зараз я поставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроектів № 8460 і № 10323 за скороченою процедурою.

Колеги, увага! Увага!

Давайте подивимося, чи можемо ми перейти до розгляду цих двох законопроектів, чи є в нас голоси.

Отже, хто за те, щоб ми зараз перейшли до розгляду проектів законів № 8460 і № 10323, прошу проголосувати. Голосуємо!

«За» – 214.

Недостатньо голосів. Не будемо ризикувати.

Колеги, є прохання розглянути проект постанови про зміни в адміністративно-територіальному устрої Львівської області (*Шум у залі*).

Про Лук'яненка? Добре.

Вашій увазі пропонується розгляд проекту Постанови «Про увічнення пам'яті борця за незалежність України, Героя України Левка Лук'яненка» ([№ 9281](#)).

Прошу підтримати пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 202.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується Крулько, 1 хвилина, потім – Бурбак.

Крулько. Будь ласка.

Колеги, прошу не розходитися.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Це надзвичайно важливий проект постанови, який, я вважаю, повинен об'єднати зал. Ідеться про увічнення пам'яті борця за незалежність України, людини, яка за незалежність нашої держави відбула понад 20 років в ув'язненні в радянських таборах, – Героя України Левка Лук'яненка. Він є одним із найвидатніших політичних і громадських діячів, є одним із безпосередніх засновників сучасної Української держави, багаторазово був народним депутатом України, член депутатської фракції «Блок Юлії Тимошенко», перший Надзвичайний і Повноважний Посол України в Канаді, нагороджений багатьма орденами та медалями, зокрема орденом Свободи.

Я вважаю, що увічнення пам'яті Левка Григоровича Лук'яненка є нашим моральним обов'язком перед майбутніми поколіннями та нашою державою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, переходимо до прийняття рішення... (*Шум у залі*).

Добре, від комітету до слова запрошується Княжицький. Будь ласка, 1 хвилина.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).

Дякую. Шановні колеги! Комітет розглянув цей проект постанови і просить внести до його тексту такі зміни в преамбулі:

у першій частині після слів «не стало» додати словосполучення «борця за незалежність України»;

у першій частині слова «відомого українського дисидента» замінити словами «політв'язня радянського режиму»;

у першій частині словосполучення «чотирьох скликань» замінити словами «першого, другого, четвертого та п'ятого скликань»;

у другій частині словосполучення «борця за незалежність України» замінити словом «правозахисника».

Комітет рекомендує прийняти проект постанови з урахуванням рекомендацій комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти робочі місця. Потерпіть ще 5 хвилин.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про увічнення пам'яті борця за незалежність України, Героя України Левка Лук'яненка» (№ 9281) з урахуванням пропозицій комітету, які озвучив Микола Княжицький під стенограму. Прошу голосувати, прошу підтримати. Голосуємо! Уважно голосуємо!

«За» – 223.

Колеги, я поставлю ще раз. Соромно не бути в залі під час такого голосування. Прошу всіх зайти до залу і приготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Постанови «Про увічнення пам'яті борця за незалежність України, Героя України Левка Лук'яненка». Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 226.

Рішення прийнято. Повернулися.

Подивіться, хто утримався, помилився.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту постанови № 9281 з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати. Голосуємо уважно і відповідально.

«За» – 239.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Колеги, вашій увазі пропонується проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Львівської області, зміну і встановлення меж Сокальського району Львівської області» ([№ 8292](#)). Це технічний проект постанови.

Прошу проголосувати за пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 191.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується Микола Федорук. Будь ласка, 1 хвилина.

Прошу всіх бути на робочих місцях.

ФЕДУРУК М.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Комітет пропонує підтримати і проголосувати за даний проект постанови. Це зміни в територіальному устрої – ліквідація так званої «матрьошки».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх бути на робочих місцях.

Ярославе, прошу вас, підтримайте.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Львівської області, зміну і встановлення меж Сокальського району Львівської області» ([№ 8292](#)). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 225.

Один голос.

Колеги, зайдіть до залу і будьте на робочих місцях під час голосування.

Я закликаю проголосувати за повернення до розгляду проекту постанови № 8292. Голосуємо!

Ярославе, голосуємо! Підтримайте за повернення. Голосуємо уважно. Голосуємо!

«За» – 223.

Ну, що ж ви робите, колеги? Будь ласка! Я бачу, не встигли. Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ярославе, у мене є величезне прохання: не виходьте. Нам бракує три голоси. Це важливо для місцевої громади. Не виходьте в момент голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту постанови № 8292. Прошу всіх уважно голосувати. Голосуємо!

«За» – 226.

Рішення прийнято. Повернулися.

Тепер прошу всіх бути на місцях.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту постанови № 8292. Голосуємо! Кожен голос має значення. Голосуємо! Прошу підтримати.

«За» – 233.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Колеги, увага! Прошу всіх бути на місцях. Проект Закону «Про внесення зміни до статті 18 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» ([№ 10359](#)) ми включили до порядку денного сесії. Є прохання його розглянути. Але давайте проведемо голосування, щоб побачити, чи можемо ми входити в його розгляд.

Отже, хто за те, щоб ми зараз перейшли до розгляду проекту закону № 10359, прошу проголосувати.

«За» – 200.

Ми провалимо (*Шум у залі*).

Ще раз. Хто за те, щоб ми зараз зайшли в розгляд законопроекту № 10359, прошу проголосувати.

«За» – 205.

Ну, ми провалимо його (*Шум у залі*).

Добре, якщо провалимо, це ваша відповідальність.

Хто за те, щоб ми розглянули законопроект № 10359 за скороченою процедурою, прошу проголосувати.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

До слова запрошується Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка, 1 хвилина.

Прошу всіх бути на робочих місцях.

ЮЖАНИНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Дуже терміново треба розглянути цей законопроект. Ви знаєте, що з 1 липня цього року почнуть діяти положення щодо ліцензування обігу пального. Проте в ході підготовки до практичної реалізації закону виявилось, що велика кількість суб'єктів господарювання, особливо підприємства агропромислового комплексу, гірничодобувні, автотранспортні підприємства не мають деяких необхідних документів, щоби отримати ліцензію на право зберігання пального, а штрафи, які почнуть застосовуватися з 1 липня, становлять 500 тисяч гривень.

Законопроект дуже простий. Пропонується внести зміни до статті 18 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», а саме доповнити її новою частиною, якою відтермінується застосування до суб'єктів господарювання фінансової санкції у разі зберігання пального до 31 грудня 2019 року. Тобто ми даємо ще сім місяців для отримання документів, ліцензій.

Крім цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я попереджав, що є ризик. Прошу зайти до залу і приготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу та в цілому проекту закону № 10359. Прошу голосувати, прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Колеги, давайте проведемо два рейтингових голосування, щоб знати, яку ми маємо підтримку.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо розгляду законопроекту [№ 9022](#). Голосуємо!

Колеги, це лише рейтингове, щоб я бачив підтримку.

«За» – 147.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо розгляду проекту Закону «Про Митний тариф України» ([№ 7306](#)). Хто підтримує, прошу проголосувати. Голосуємо!

«За» – 115.

Результати голосувань показують, що законопроекти не мають підтримки.

Колеги, хочу повідомити, що о 12.30 ми перейдемо до розгляду кадрових питань. Три кадрових проекти постанов.

Повідомляю, до президії надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом з трибуни.

До слова запрошується Максим Бурбак. Будь ласка, 3 хвилини.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Ми тут разом п'ять років робили все для того, щоб активно і ефективно протистояти російській агресії, щоб відновити територіальну цілісність і повернути до України Крим і Донбас. І досить дивні ми вчора почули заяви на тристоронній групі у Мінську стосовно нових ініціатив.

Тому фракція «Народний фронт» звертається до Президента України Володимира Зеленського невідкладно скликати Раду національної безпеки і оборони, з тим щоб обговорити питання відновлення територіальної цілісності України і умови такого відновлення. Хочу повідомити, що це є публічна позиція фракції «Народний фронт», що такі домовленості можуть бути лише на українських умовах. Це перше.

Друге. Після перерви ми будемо розглядати проекти постанов про звільнення з посад Голови СБУ, міністра оборони України, міністра закордонних справ України. Ми звертаємося до Президента невідкладно внести на розгляд парламенту кандидатури на ці посади, адже вони є членами РНБО і повинні брати участь у цих засіданнях.

Третє. Гадаю, що не представникам тристоронньої групи редагувати Нормандський формат. Нормандський формат можуть редагувати лише президенти України, Франції, Російської Федерації та канцлер Німеччини. Тому будь-які заяви звучать безглуздо.

Тому ми разом повинні зробити все для відновлення територіальної цілісності України, щоб наша держава впевнено і цілісно крокувала до Європейського Союзу.

Ще раз наголошую, треба невідкладно скликати Раду національної безпеки і оборони, де головним питанням має бути відновлення територіальної цілісності України, повернення Криму і Донбасу до України, і виключно на українських умовах. Раджу на це засідання запросити голів фракцій Верховної Ради, щоб ми разом приймали це рішення, допомогли Президенту у відстоюванні інтересів України, по-іншому не може бути. Лише Верховна Рада прийматиме будь-які рішення стосовно відновлення територіальної цілісності, і лише на умовах Української держави (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прослухайте кілька оголошень.

Від Андрія Білецького надійшла заява з проханням врахувати його голос «за» у результатах голосування щодо прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» у зв'язку з тим, що під час голосування не спрацювала картка.

Пані Ірино, оголосіть інші заяви.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Надійшли заяви від:

народного депутата Оксани Юринець у зв'язку з тим, що не спрацювала її картка під час голосування щодо прийняття проекту постанови [№ 9281](#) стосовно вшанування пам'яті Левка Лук'яненка, тому просить врахувати її голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Миколи Федорука, який звернув увагу на те, що не спрацювала його картка під час голосування щодо законопроекту [№ 3433](#), тому він просить врахувати його голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Юрія Левченка, картка якого не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 1098](#) про тимчасові слідчі комісії, тому прохання врахувати його голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Вікторії Пташник, картка якої також не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 1098](#) про тимчасові слідчі комісії, тому прохання врахувати її голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Борислава Розенблата, картка якого не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 1098](#) про тимчасові слідчі комісії, тому прохання врахувати його голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Володимира Парасюка, картка якого не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 1098](#) про тимчасові слідчі комісії, тому прохання врахувати його голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Олексія Мушака, картка якого не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 1098](#) про тимчасові слідчі комісії, тому прохання врахувати його голос «за» у результатах голосування;

народного депутата Остапа Єднака, картка якого також не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 1098](#) про тимчасові слідчі комісії, тому прохання врахувати його голос «за» у результатах голосування.

Шановні колеги! Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Олега Недави зі складу

депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка» у Верховній Раді України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оголошується перерва.

Колеги, нагадую, наступними до розгляду в порядку денному є три кадрових питання. Прошу і комітети, і доповідачів бути в залі о 12.35, щоб ми продовжили нашу роботу.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час перерви вичерпаний. Я запрошую всіх депутатів до залу для продовження нашої роботи. Бачу, після напруженої роботи депутати порозходилися, але треба працювати. Як казав Іван Франко, «дай працювать, працювать, працювати».

Отже, прошу всіх заходити до залу. Повідомляю, наступними питаннями для розгляду в порядку денному стоять кадрові проекти постанов: «Про відставку міністра закордонних справ України Клімкіна П.А.», «Про звільнення Полторака С.Т. з посади міністра оборони України», «Про звільнення Грицака В.С. з посади Голови Служби безпеки України».

Кадрові питання ми розглядаємо за скороченою процедурою. Тому зараз входимо в розгляд, а під час обговорення, я переконаний, народні депутати повернуться до залу.

Отже, вашій увазі пропонується розгляд проектів постанов «Про відставку міністра закордонних справ України Клімкіна П.А.» ([№ 10367](#)) та «Про звільнення Клімкіна П.А. з посади міністра закордонних справ України» ([№ 10346](#)).

Перше слово я надам представнику комітету, а потім представнику Президента України у Верховній Раді України Стефанчуку Руслану Олексійовичу.

До доповіді запрошується Гопко Ганна Миколаївна. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Який номер проекту постанови ми зараз розглядаємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обговорення проектів постанов № 10367 і № 10346 спільне, а голосування окремо. Будь ласка.

ГОПКО Г.М. Добрий день, шановні колеги! Комітет у закордонних справах на своєму засіданні розглянув заяву Клімкіна з проханням прийняти його відставку з посади міністра закордонних справ України. Буквально 5 червня 2019 року члени комітету підтримали відставку міністра Клімкіна і зареєстрували окремий проект постанови, який просимо підтримати.

Учора, на засіданні комітету, члени комітету, розглядаючи вже подання Президента України щодо звільнення Клімкіна з посади міністра закордонних справ, не скасовуючи свого попереднього рішення, а саме щодо прийняття його відставки, яке було ухвалено на засіданні комітету 30 травня, та внесення на розгляд Верховної Ради відповідного проекту постанови, підтримав більшістю голосів проект Постанови «Про звільнення Клімкіна П.А. з посади міністра закордонних справ України», внесений Президентом України.

За ці п'ять років Комітет у закордонних справах за участі Міністерства закордонних справ провів близько 150 засідань комітету, понад 1400 протокольних зустрічей. Ми разом відстоювали національні інтереси в зовнішній політиці, протидіяли агресії Російської Федерації у військовій, економічній, енергетичній та інформаційній сферах, докладали зусиль для того, щоб політика тиску на Російську Федерацію через санкції міцніла.

Хочу зазначити, що нам вдалося за ці п'ять років створити таку команду, національну збірну, яка чи на парламентських асамблеях, чи на інших міжнародних площадках завжди звучала одним голосом. І хотілося б, щоб оця традиція працювати на міжнародній арені, як одна національна збірна, продовжувалася з Президентом Зеленським і з майбутнім міністром закордонних справ.

Під час нашого обговорення Клімкін був присутній на засіданні, члени комітету ставили йому різні запитання, у тому числі й щодо подання Клімкіна стосовно надання рангів трьом народним депутатам. Це абсолютно не європейська практика, це суперечить нормам Закону України «Про дипломатичну службу». Один із членів комітету, навіть, оскаржуватиме в суді цей останній указ Порошенка про надання рангів трьом депутатам. Ми вважаємо, що, прийнявши Закон «Про

дипломатичну службу», нашим завданням було створення соціальних ліфтів для справжніх дипломатів, їх захист, посилення нашого дипломатичного фронту, а не для того, щоб потім використовувати положення Закону «Про дипломатичну службу», зокрема для роздачі рангів.

Також учора, на засіданні комітету за участі представника Президента, ми говорили про ту неприйнятну ситуацію, коли роками в Міністерстві закордонних справ немає першого заступника або достатньої кількості заступників, які могли б відвідувати засідання комітету і гармонійно та командно вирішувати ті питання, які стоять перед Україною. Було заслухано питання відсутності послів у важливих країнах і терміновості їх призначення, а також ротації в тих країнах, де вони по 8, 10, а то й 12 років сидять без змін у закордонних дипломатичних установах.

Шановні колеги! Хочу зазначити, що комітет пропонує Верховній Раді сьогодні підтримати проекти постанов: про відставку міністра закордонних справ, внесений членами комітету, та про звільнення міністра закордонних справ, внесений Президентом України.

Зважаючи на ті важливі міжнародні події, які відбудуться (візит до Берліна, візит до Торонто на конференцію з підтримки реформ, саміт Україна – ЄС), у нас має бути повноцінний міністр закордонних справ, який має відповідати фаховим критеріям, патріотизму, і жодних планів капітуляції України, які зараз озвучує Кучма в...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До доповіді запрошується представник Президента України у Верховній Раді Стефанчук Руслан Олексійович. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О., *представник Президента України у Верховній Раді України.* Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, пункту 3 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Президентом України внесено до Верховної Ради України подання про звільнення Клімкіна Павла Анатолійовича з посади міністра закордонних справ України. Прошу підтримати дане подання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Від «Блоку Петра Порошенка» виступає Юринець Оксана Василівна.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово народному депутату Голубу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голуб. Будь ласка.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Виборчий округ № 197, Черкащина. Шановні колеги! Безумовно, це право Президента вносити подання про звільнення міністра закордонних справ згідно з вимогами Конституції України. І я хочу звернутися до колег з проханням підтримати рішення новообраного Президента, щоб він зміг сформувати свою власну команду, зокрема стосовно зовнішньополітичного вектора розвитку нашої держави.

Стосовно загалом діяльності Міністерства закордонних справ і політики пана міністра, якого зараз звільнятимуть. Хочу зазначити, що була абсолютно недолуга політика, як зараз виявляється, на рівні Парламентської асамблеї Ради Європи існують дуже великі ризики того, що саме через бездіяльність Міністерства закордонних справ України є великі шанси і ризики того, що Російська Федерація вже на найближчій сесії Парламентської асамблеї Ради Європи буде повернута до цієї організації, попри те, що парламентська делегація в Раді Європи докладала максимально зусиль для того, щоб протягом цих чотирьох років бути насторожі захисту прав і свобод людини. Бездіяльність Міністерства закордонних справ призвела до того, що на рівні Комітету міністрів Ради Європи, практично, було прийнято рішення про повернення Російської Федерації до Парламентської асамблеї Ради Європи.

Тому, я вважаю, це не просто голосування, яке свідчитиме про право новообраного Президента визначати свою команду на зовнішньополітичному курсі, а, звертаюся до колег: здаємо роботу, показуємо, що Міністерство закордонних справ на чолі з цим міністром займало абсолютно бездієву, не проукраїнську, а невідомо мені яку політику. Прошу підтримати подання про звільнення пана Клімкіна.

Дякую щиро.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Батьківщини» виступає Борис Іванович Тарасюк. Будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Насамперед хочу сказати, що фракція «Батьківщина» підтримує подання про звільнення міністра закордонних справ Клімкіна. Сказавши це, я хочу піти далі і трохи розповісти про останні дні діяльності міністра закордонних справ Клімкіна.

21 квітня відбувся другий тур виборів Президента, в яких однозначно переміг кандидат на посаду Президента Зеленський. 26 квітня міністр закордонних справ Клімкін подає подання про присвоєння дипломатичних рангів – Надзвичайний і Повноважний Посол – трьом народним депутатам.

Що дивує? Коли ми обговорювали це питання на засіданні комітету, поставили міністру Клімкіну запитання: що стоїть за цим поданням? Він сказав, що подання підписали всі його заступники. Хочу сказати, що це неправда. Жоден заступник міністра закордонних справ не підписав подання про присвоєння дипломатичних рангів трьом депутатам. Президент України розглянув це подання і своїми указами 18 і 19 квітня, практично за два дні до завершення свого терміну перебування на посаді, присвоює дипломатичні ранги трьом народним депутатам, що суперечить Конституції і Закону України «Про дипломатичну службу». У зв'язку з цим, на мою думку, це питання потребує серйозного і детального розслідування.

Прошу вважати мій виступ як запит народного депутата до Генеральної прокуратури і до Державного бюро розслідувань (*Оплески*) для розслідування факту незаконного антиконституційного присвоєння рангу – Надзвичайний і Повноважний Посол.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» виступає Єгор Соболев.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Ми будемо підтримувати звільнення міністра закордонних справ, який був призначений за ініціативи попереднього Президента. Зрозуміло, що новообраний Президент має право формувати власну команду, в тому числі й мати однодумця на цій посаді.

Також ми хочемо звернути увагу на досвід Порошенка – Клімкіна. Насправді ці люди в зовнішній політиці так само пробували домовитися з Володимиром Путіним: уклали Мінські угоди, санкціонували величезний розквіт торгівлі з Російською Федерацією, у тому числі через окуповані нею території. Що далі сталося, ви знаєте: ще більше вбивств наших людей, величезне незаконне збагачення на різниці в цінах, яка була утворена війною, і жодне виконання жодних обіцянок з боку агресора.

Домовитися з Путіним неможливо, про це має дуже добре пам'ятати кожен українець, новообраний Президент, міністр закордонних справ, якого він запропонує призначити. Путіна можна зупинити лише воєнною силою, лише єднанням всього українського народу навколо нашої незалежності, нашої свободи.

Я хочу нагадати страшний факт з нашої історії. Попереднє вторгнення з Кремля і так званий мир закінчився для України Голодомором, коли українці їли власних дітей. Нам треба не забувати цей урок і відстоювати нашу гідність, свободу і незалежність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» виступає голова фракції Максим Бурбак.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Президент відповідно до Конституції вносить подання на звільнення міністрів закордонних справ та оборони і Голови СБУ. Це його право. Але фракція «Народний фронт» неодноразово зверталася до Володимира Зеленського з тим, щоб одночасно з поданням на звільнення були внесені кандидатури на посади керівників МЗС, Міністерства оборони та Служби безпеки України. І це стає більш актуальним після вчорашніх заяв Мінської тристоронньої контактної групи стосовно майбутнього відновлення територіальної цілісності України.

Сьогодні фракція «Народний фронт» вийшла з ініціативою про невідкладне скликання Президентом Володимиром Зеленським Ради національної безпеки і оборони за участі й голів фракцій, адже парламент приймає основні рішення в цій державі, у тому числі стосовно зовнішньої політики держави, щоб ми обговорили питання відновлення територіальної цілісності України, і на яких умовах вона відновлюватиметься.

Ще раз наголошую, публічна позиція фракції «Народний фронт», члени якої п'ять років у цій каденції відстоювали, що відновлення України повинно бути лише на українських умовах, що ми повинні повернути до складу України і Донбас, і Крим. Лише так і за таких умов ми можемо говорити з нашими опонентами.

І найголовніше: чому ми вимагаємо внесення кандидатури на посаду міністра закордонних справ? Зараз відбуваються закордонні візити Президента, і треба максимально консолідувати антипутінську прозахідну коаліцію, з тим щоб санкції не знімали, а продовжували і розширювали. Ось чим має займатися керівник Міністерства закордонних справ.

Тому ще раз звертаюся до Президента Володимира Зеленського з тим, щоб разом з поданням на звільнення з посад були внесені кандидатури на призначення, щоб ми могли зразу їх обговорювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз буде заключний виступ, потім – голосування. Я прошу всіх голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Через 2-3 хвилини – прийняття рішення.

Від Радикальної партії виступає Олег Валерійович Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Один із найбільших міфів, які створив Порошенко, – начебто він найуспішніший дипломат усіх часів і народів і, мовляв, без нього не було б ні антиросійських санкцій, ні міжнародного фронту, ні всіх інших досягнень, які досягнула Україна. Я стверджую, що це міф, тому що я на власні очі бачив, коли після виступу Порошенка у ПАРЄ, через дві години, ця організація прийняла антиукраїнську резолюцію щодо нашого закону про мови, або, наприклад, зараз, коли ПАРЄ повертає до свого складу російську делегацію, незважаючи на те, що Росія не виконала жодних вимог цієї організації. ПАРЄ, фактично, ігнорує свої принципи, на яких створювалася 70 років тому, ігнорує верховенство права, показує всьому світу, що вони такі самі безпринципні, як і Ліга Націй, яка не змогла зупинити Гітлера.

Як член Постійної делегації Верховної Ради України в ПАРЄ, наша команда в ПАРЄ зробить усе, щоб не було російського реваншу. Але це мають бути спільні зусилля і парламенту, і влади. А що ми бачимо натомість? Кажуть, що ми на порозі російського реваншу. Російський реванш уже прийшов! Призначення Лутковської, людини Януковича, представником у Мінську, хіба це не російський реванш? Пропозиція Кучми не стріляти, коли вбивають наших солдат, хіба це не російський реванш?

Я запитую Зеленського: де кандидатура нового міністра закордонних справ? Яку політику проводитиме Зеленський? Не оті тексти, які йому пишуть, а потім він каже, що це плагіат, бо ті тексти не відповідають ні його баченню, ні його внутрішньому стержню, ні його суті. Ми хочемо бачити його внутрішній світ: що він думає, що він планує робити із законом про мови, з курсом до НАТО, з міжнародними санкціями. Ми не бачимо відповідей на ці питання.

Я пам'ятаю, хтось перед виборами називав Зеленського котом у мішку. Я вам скажу, гірше: це не кіт у мішку, це чорт із табакерки. Тому що ті ініціативи, які ми зараз бачимо у Мінську, це капітуляція. І якщо Зеленський починає своє президентство з капітуляції, ми не дозволимо йому капітулювати і поставити країну на коліна. Хоче, нехай сам стає на коліна, а Україну поставити не дамо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайти до залу і приготуватися до

прийняття рішення. Прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу.

Нагадую, ми маємо два проекти постанов: № 10367 – про відставку Клімкіна, № 10346 – президентське подання про звільнення. Якщо перший пройде, другий не ставитиму на голосування.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про відставку міністра закордонних справ України Клімкіна П.А.» (№ 10367). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 141.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Клімкіна П.А. з посади міністра закордонних справ України» (№ 10346). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 137.

Рішення не прийнято.

Проекти постанов відхилені.

Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про звільнення Полторака С.Т. з посади міністра оборони України» ([№ 10344](#)). Нагадую, розглядаємо за скороченою процедурою.

До доповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки і оборони Тетерук Андрій Анатолійович. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! Відповідно до доручення Комітет з питань національної безпеки і оборони на своєму засіданні 5 червня 2019 року розглянув проект Постанови «Про звільнення Полторака Степана Тимофійовича з посади міністра оборони України» (№ 10344), поданий Президентом України.

Під час обговорення цього питання члени комітету зауважили, що внесення подання про звільнення з посади міністра оборони є конституційним правом Президента України. Однак на сьогодні новообраний Президент України не озвучив кандидатури майбутнього міністра оборони, того, хто буде призначений на цю посаду замість

Степана Тимофійовича Полторака. Така невизначеність та розрив між звільненням діючого міністра оборони та призначенням нового керівника оборонного відомства в умовах протидії збройній агресії Російської Федерації проти України може мати негативні наслідки.

З огляду на зазначене, народні депутати України, члени комітету, ухвалили рішення не підтримувати проекту постанови. Закликаємо сесійну залу не голосувати за цей проект постанови. У мене все.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Запрошується до доповіді представник Президента України у Верховній Раді Стефанчук Руслан Олексійович. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Президент України на реалізацію своєї компетенції і повноважень відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, пункту 3 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» вніс до Верховної Ради подання про звільнення Полторака Степана Тимофійовича з посади міністра оборони України. Прошу підтримати дане подання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Від «Батьківщини» виступає Сергій Власенко, якому передає слово Тарасюк Борис Іванович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! У мене до цієї високоповажної сесійної зали одне просте запитання: що ви робите? Сьогодні Президент, який отримав безпрецедентну підтримку громадян України – 73 відсотки, на виконання своїх конституційних повноважень вніс відповідні проекти постанов. Сьогодні ця зала починає гратися в якісь абсолютно незрозумілі ігри. Клімкіна, який розвалив дипломатичну службу

(Оплески), який два роки не призначав послів, зробив адвокатів України в Європі, таких як Польща, нашими ворогами, не відправляють у відставку?!

Дійсно, ситуація зі Степаном Тимофійовичем Полтораком інша. Зрозуміло, що армія сьогодні повністю відрізняється від армії 2014 року, і це абсолютно чітко. Але, я ще раз підкреслюю, з одного боку, це конституційні повноваження Президента і його право, але, з другого, давайте не забувати про корупцію, яка в нас відбувалася у Збройних Силах і на підприємствах оборонного комплексу.

Я ще раз закликаю сесійну залу повернутися до здорового глузду і підтримати пропозиції, внесені Президентом. «Батьківщина» одногосно підтримує позицію новообраного Президента Зеленського щодо звільнення міністра оборони, міністра закордонних справ і керівника Служби безпеки. Закликаю всіх проголосувати так, як того вимагає Конституція України *(Оплески)*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії до слова запрошується Ляшко Олег Валерійович.

ЛЯШКО О.В. Я прошу українців, істориків зафіксувати оці виступи. Я абсолютно впевнений, що через невеликий проміжок часу усім тим, хто сьогодні розказує про підтримку Зеленського, буде соромно за свої слова, тому що підтримка виражається в діях.

Що ми бачимо? Запитують: «Люди, що ви робите?». А я запитую Зеленського: «Володимире, що робите ви, коли у воюючій країні залишаєте Міністерство оборони без очільника, коли не вносите кандидатури на посаду міністра оборони?» *(Оплески)*. Хіба може армія воюючої країни бути без керівника? Ви хочете звільнити Полторака? Можливо, ви маєте на це право, хоча, я вважаю, що Полторак побудував цю армію за п'ять років, і сьогодні це найсильніша армія Європи, і Степан Тимофійович заслуговує на нашу підтримку і на подяку українського народу. Але у Зеленського, як ми бачимо з їхніх пропозицій у Мінську, інше бачення: вони хочуть, щоб нашу армію вбивали, щоб армія не захищалася. Оце їхній план, і саме тому вони не пропонують кандидатури на посаду міністра оборони. Його план – обезголовлення армії, обезголовлення Міністерства оборони, хаос, анархія і бардак в українському війську, в українській армії і в країні.

Зеленський ввійде в історію Української держави як Президент хаосу і порожнього холодильника, тому що там, де Президент топче ногами Конституцію, там, де немає верховенства права, жоден інвестор не прийде в цю країну, не принесе грошей, і українці не матимуть роботи, зарплати, ми не зможемо подолати бідність.

Люди чекають від Зеленського відновлення миру, відновлення економіки і перемоги над бідністю. Що нам пропонує сьогодні Зеленський? Принизливу меншовартість, капітуляцію і зраду України. Полторак має працювати, допоки не буде нового міністра оборони! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Самопоміч» виступає Пастух, якому передав слово Данченко.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні українці! Я думаю, сьогодні ми є свідками того чергового піару і чергової ситуації, коли здається є здоровий глузд, є голос цього здорового глузду, до якого варто прислухатися і зняти всі перипетії, які сьогодні тривають.

Буквально недавно «Самопоміч» вийшла з пропозицією зняти ті всі протистояння між новообраним Президентом і парламентом, щоб знайти консенсус, створити ту площадку, де може відбуватися дискусія, прийняття спільних рішень у частині призначень та звільнень. Натомість майже вся сесійна зала, політичні партії, поза пленарним залом, критикували пропозицію «Самопоміч» щодо призначення ключових осіб: міністра закордонних справ, міністра оборони, Голови Служби безпеки. Ми пропонували, щоби перед тим, як внести цю пропозицію до парламенту, відбулася дискусія не на трибуні, а за круглим столом між Президентом, Головою Верховної Ради, фракціями, щоби ми могли знайти кандидатури, які будуть підтримані Верховним Головнокомандувачем і парламентом. На жаль, тоді всім було легше звинуватити «Самопоміч» у тому, що ми в когось хочемо забрати повноваження. Сьогодні ми пожинаємо ці результати. Це той момент, коли немає діалогу між гілками влади.

Тому я хочу повернутися, знову-таки, до пропозиції: перед тим, як розглядати такі питання, треба провести дискусію між Президентом, парламентом, Кабінетом Міністрів. Я вчергове звертаюся до представника Президента з проханням вийти з такою ініціативою, щоб ми знайшли узгоджені кандидатури і разом внесли питання про звільнення і призначення.

Очевидно, сьогодні треба підтримати пропозицію Президента, дати йому можливість запропонувати своє бачення, але ми прекрасно розуміємо, що сьогодні цього не відбудеться. Ми, фактично, знову відправляємо країну в хаос на наступні місяць-два, а, можливо, й три.

Тому ми звертаємося з пропозицією: до залу – підтримати, до представника Президента – негайно розпочати консультації. Якщо сьогодні парламент зайде у розгляд проекту Виборчого кодексу, то, рахуйте, щонайменше до половини липня жодне кадрове призначення вже не буде розглянуто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від фракції «Народний фронт» виступає голова фракції Максим Бурбак.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги! Стосовно подання щодо звільнення Степана Тимофійовича Полторака. Я можу вам сказати так. Мені випала честь працювати зі Степаном Тимофійовичем в уряді Арсенія Яценюка. Хочу нагадати, що, коли наступала Росія, тоді в танках не було акумуляторів, не було чим їх заправляти, не було чим боронити нашу державу, і Степан Тимофійович разом з урядом Арсенія Яценюка, з усією громадськістю, з усією країною, робили все для того, щоб наше військо боронило нашу державу. І тепер ми маємо найкращу боєздатну армію в Європі. Я хочу подякувати Степану Тимофійовичу за це (*Оплески*).

Так, відповідно до Конституції Президент має право робити подання. Але хочу підтримати колег, які запитували: «Що ви, люди, робите?». Як можна подавати подання на звільнення керівника Міністерства оборони воюючої країни, яка воює з країною-агресором, з Росією? Тут є здоровий глузд чи ні? Ми готові розглядати подання на призначення керівника Міністерства оборони, особливо після

вчорашніх заяв у Мінську про те, що треба блокаду знімати і сідати домовлятися, чого жодним чином ми не будемо підтримувати.

Ще раз нагадую ініціативу «Народного фронту»: Президент повинен негайно скликати Раду національної безпеки і оборони, з тим щоб обговорити питання відновлення територіальної цілісності України лише на умовах вигідних Україні. Крапка. По-іншому не буде (*Оплески*).

Фракція «Народний фронт» не підтримуватиме звільнення керівника Міністерства оборони без одночасного внесення подання на призначення (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Артур Герасимов, потім – Ірина Геращенко, і – голосування.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Шановні українці! Коли на початку 2014 року починалася російська агресія на Україну, всі пам'ятають в якій ситуації знаходилася наша армія, наші Збройні Сили. Будемо відвертими, їх просто реально не існувало: не було ні зброї, ні особистого захисту, ні аптечок – нічого. І лише завдяки неймовірним зусиллям на першому етапі волонтерів, добровольців, за часів президентства Петра Порошенка вдалося відновити армію. Сьогодні ми говоримо не лише про особистий захист чи аптечки, а про ракети, новітню зброю, про те, як наша армія перемагає ворога, коли він починає вогонь. І те, що відбувається зараз, коли забороняють, точніше, хочуть заборонити українським воїнам вогонь у відповідь... То що, мають вбивати людей?! Це є неприйнятним.

Крім цього, я хочу нагадати багатьом колегам у цій залі, які говорили про Конституцію України, відповідно до Конституції міністр оборони підпорядковується Верховному Головнокомандувачу – Президенту України. Підкреслюю, міністр оборони не виконуючий обов'язки, не заступник, не перший заступник, а міністр оборони. Саме тому Комітет з питань національної безпеки і оборони, коли розглядав це питання вчора, на своєму засіданні, ухвалив рішення не

підтримувати відставки Степана Полторака, допоки не буде терміново внесено кандидатури на цю позицію.

Колеги, я хочу подякувати Президенту Петру Порошенку, міністру оборони Степану Полтораку, всім українським воїнам, волонтерам, добровольцям, завдяки кому було відновлено українську армію, одну із найсильніших в Європі, і сказати, що фракція «Блок Петра Порошенка» не підтримуватиме звільнення Степана Полторака з посади, допоки не буде внесено новообраним Президентом кандидатури на цю позицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До слова запрошується Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина Геращенко.

Через 3 хвилини – голосування, тому прошу всіх зайти до залу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Я з великою повагою ставлюся до конституційного права Президента визначатися зі своїми кандидатурами на посади міністра закордонних справ і міністра оборони. Водночас, думаю, мільйони українців, як і я, були глибоко шоковані тим, що під час інавгураційної промови Президент Зеленський, який чотири рази відмовився від повістки в армію, не знайшов слів, щоб подякувати міністру оборони, який в ці важкі роки був батьком армії, має беззаперечний авторитет серед солдатів і офіцерів. Більше того, в принизливій манері було сказано: «Візьміть папір і напишіть заяву про відставку». Ви знаєте, Степан Полторак написав цю заяву, яка закінчується словами: «Маю честь». Нам дуже хотілося б, щоб оце «маю честь» було не лише в нашого міністра оборони, солдатів, офіцерів, а й у Верховного Головнокомандувача. Це дуже важливо. Ми сподіваємося, що він знайде для міністра оборони слова подяки, який захищав, у тому числі й право «95 кварталу» давати концерти в мирних містах України всі ці роки.

Ви знаєте, очевидно, я не можу не торкнутися теми Мінська, тому що сьогодні дуже багато запитань від моїх колег і партнерів, журналістів щодо цього питання. Безумовно, в цьому залі всі усвідомлюють, що немає іншого шляху, ніж політико-дипломатичні переговори щодо врегулювання ситуації на Донбасі. Тут всі прагнуть миру, але не шляхом капітуляції. Я хочу сказати, що в директивах, які

даються українській делегації, має бути ключове: ні на метр, ні на крок не зраджувати національним інтересам України. Ми вітаємо будь-які кроки, що стосуються звільнення заручників, покращення гуманітарної ситуації. Україна за ці п'ять років 19 разів оголошувала перемир'я, яке щоразу порушувалося іншою стороною – давайте називати речі своїми іменами, як це робили Порошенко і Полторак, – Російською Федерацією. І коли сьогодні нашим солдатам кажуть не те, що «ви перші не маєте стріляти», а «ви не повинні оборонятися», то ми радимо Зеленському відвідати військові госпіталі, куди вчора завезли поранених з луганського і донецького напрямків (*Оплески*).

І ще одна дуже важлива порада: негайно до цих директив внести вимогу, записати норму про створення п'ятої групи, яка вже зараз почне обговорювати повернення україно-російського кордону під контроль України. Без цього також миру не буде.

І насамкінець я хочу сказати, що давайте публічно звернемося до ОБСЄ. Україна – за мир, але від СММ ОБСЄ ми очікуємо роботи 24 години на добу, сім днів на тиждень, щоби моніторити, хто ж все-таки порушує тишу на Донбасі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, колеги, обговорення завершено. Прошу всіх зайняти робочі місця. Хочу нагадати, що рішення комітету – не підтримувати проекту постанови. Але прошу народних депутатів визначитися шляхом голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Полторака С.Т. з посади міністра оборони України» (№ 10344). Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Проект постанови № 10344 оголошується відхиленням.

І заключний кадровий проект Постанови «Про звільнення Грицака В.С. з посади Голови Служби безпеки України» ([№ 10345](#)).

Запрошується до слова голова підкомітету Комітету з питань національної безпеки і оборони Тетерук Андрій Анатолійович. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Високоповажний український народ! Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони на своєму засіданні, 5 червня 2019 року, розглянув проект Постанови «Про звільнення Грицака Василя Сергійовича з посади Голови Служби безпеки України» (№ 10345), поданий Президентом України 30.05.2019 року.

Проектом постанови пропонується відповідно до пункту 12¹ частини першої статті 85 Конституції України Верховній Раді України звільнити Грицака Василя Сергійовича з посади Голови Служби безпеки України.

За результатами обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати внести проект Постанови «Про звільнення Грицака Василя Сергійовича з посади Голови Служби безпеки України» на розгляд Верховної Ради України для прийняття рішення. На цьому офіційна позиція комітету закінчується.

Хочу додати дещо особисте. Надзвичайно важливо розуміти, що силові відомства – це ті відомства, які боронять мир і безпеку нашої країни в умовах агресії Російської Федерації. І саме своєчасно прийняті рішення, одноосібно прийняті рішення і відповідальність, яка настає після таких рішень, очільниками відомств як Міністерства оборони, так і Служби безпеки України, багато в чому впливають на загальну безпеку держави. Тому треба розуміти, що коли ми звільняємо і не призначаємо нових очільників цих відомств, ми, дійсно, втягуємо країну в хаос, в який хочуть втягнути брудні політики. Тому що в хаосі вони отримують можливість піднімати свої рейтинги. Не в рейтингах справа, а в тому, чи будемо ми здатні керувати ситуацією в умовах російської агресії. Якщо ми щодня не будемо приймати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 1 хвилина.

ТЕТЕРУК А.А. ...ми будемо послаблювати самі себе. Тому надзвичайно важливо під час розгляду таких проектів постанов бачити, хто буде наступником. Передача влади має відбутися одно-моментно. Тоді ми будемо бачити, що керованість процесом залишається, спецслужби працюватимуть над тим, щоб протидіяти агресії

Російської Федерації. А ті «голуби миру», які закликають здатися, закликають наших військових не стріляти у відповідь, нехай пересядуть з броньованих мерседесів на приватний неброньований транспорт, позбудуться взводів озброєної охорони і покажуть на власних шкурах, як це не стріляти у відповідь, особливо, коли на фронті наші хлопці у відповідь мовчатимуть, коли їх страчуватимуть. Не стріляють у відповідь лише ті, кого приречено до страти! Українці не такі! Ми завжди будемо давати по зубах тому, хто прийде до нас із зброєю. Ми будемо боронити свій мир, спокій, як це передбачено...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До доповіді запрошується представник Президента України у Верховній Раді Стефанчук Руслан Олексійович. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Бачачи повну безперспективність подальших внесень, дивлячись на присутність у залі і активність, Президент України, все-таки, вносить третє подання.

Відповідно до пункту 14 частини першої статті 106 Конституції України Президентом України внесено до Верховної Ради України подання про звільнення Грицака Василя Сергійовича з посади Голови Служби безпеки України.

Президент просить підтримати це подання, яке здійснено в межах його конституційних повноважень, у спосіб і в порядку, який передбачений Конституцією України, а також просить народних депутатів не нав'язувати Президенту України будь-яких інших речей, які не мають нічого спільного з Конституцією України, щодо представлення будь-яких інших кандидатур. Це все буде крок за кроком, і це в повній відповідності і з Конституцією України, і з законодавством України.

Прошу Верховну Раду, як єдиний орган законодавчої влади в Україні, дотримуватися Регламенту, Конституції і законодавства України і підтримати дане подання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу наголосити, що згідно з Конституцією України Президент подає, а Верховна Рада України приймає рішення. І якщо хтось думає, що можна без узгоджень, без консультацій змушувати приймати рішення, це є неправильна логіка взаємовідносин з єдиним законодавчим органом держави.

Хочу висловити свою позицію. Ми маємо точно знати, що нашу незалежність буде кому захищати щодня, тобто має бути міністр оборони, який захищає. Голосуючи за відставку, ми маємо напевно знати, хто завтра буде на цій позиції. Так само маємо точно і напевно знати, хто захищатиме безпеку України. І коли ми як єдиний законодавчий орган України, який приймає рішення, голосує за відставку, то маємо напевно знати, хто завтра захищатиме Україну і українців від російських диверсантів, російських спецслужб, російської агресії, бо це питання безпеки. Відповідальний орган, яким є Верховна Рада України, має приймати відповідальні рішення, бо лише так будується держава, лише так будується безпека.

А зараз прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Від «Самопоміч» до слова запрошується Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую за можливість виступити.

Фракція «Самопоміч». Прекрасні дискусії в залі парламенту. Я дуже радію, що ми нарешті згадали, що таке парламентаризм. Дійсно, згідно з Конституцією це абсолютне право Президента. Але в нас парламентська республіка, ми представляємо народ, тому маємо зважувати будь-яке рішення.

Я підтримую відставку Клімкіна. Але підтримую як представник народу, тому що, я вважаю, перебуваючи на цій посаді, він нічого хорошого не зробив. Я підтримую відставку Грицака, тому що, я вважаю, він також, перебуваючи на посаді Голови Служби безпеки, нічого хорошого не зробив. Жодної реформи, відділ «К» як працював, як «мочив» бізнес, так і продовжує його «мочити». Жодної нормальної реформи розвідки, ми не бачимо ефективної роботи в цій сфері.

Як народний депутат, як представник народу, під час голосування я маю робити це голосування результативним, висловлювати свою думку щодо ефективності чи неефективності того чи іншого

міністра або посадової особи. У даному випадку ми підтримуємо звільнення Грицака, бо він не був ефективним Головою Служби безпеки України. Але я прошу депутатів не маніпулювати. Ви тут не просто так сидите, не просто так тиснете кнопки, ви маєте це робити зважено, виходячи з результатів роботи будь-якої посадової особи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії до слова запрошується Ляшко Олег Валерійович.

ЛЯШКО О.В. Я звертаюся до представника Президента пана Стефанчука. Ви нам цитували Конституцію. Я прошу вас уважно прочитати пункт 14 статті 106 Конституції України: «Президент України вносить до Верховної Ради України подання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України». Тому, коли ви читаєте лекції про знання Конституції, для початку разом з Президентом прочитайте Конституцію. Одночасно з поданням про звільнення Голови Служби безпеки має бути подання про призначення нового керівника Служби безпеки України.

Чому цього не зробив Зеленський? Тому що Зеленський уже призначив керівника служби – першим заступником Голови Служби безпеки України призначив свого бізнес-партнера по «95 Кварталу» Івана Баканова, який у разі звільнення Голови СБУ виконуватиме обов'язки керівника служби. Я інформую суспільство про те, що бізнес-партнер Зеленського Баканов був незаконно призначений на цю посаду: детектор брехні не пройшов, декларацію про доходи не подав, медкомісію не пройшов, як це передбачено Законом «Про Службу безпеки України», звання лейтенанта отримав незаконно. Солдати на фронті, щоб отримати звання лейтенанта, кров проливають (*Оплески*), а скоморохам з «95 Кварталу» лейтенантські звання Зеленський кидає з барського плеча, бо сам чотири рази ховався від армії, від повісток ухилявся, і не знає ціни офіцерському званню, за яке люди кров проливають не для того, щоб ви його дискредитували.

Тому я вимагаю від відповідних органів розпочати розслідування щодо незаконності призначення Баканова першим заступником Голови Служби безпеки України. Також вимагаю провести розслідування

щодо незаконності призначення Богдана Главою Адміністрації Президента України всупереч закону про люстрацію.

Ще раз звертаюся до Зеленського. Ви, Володимире, на цій трибуні клялися не порушувати Конституції. Дотримуйтеся присяги. Ми прийняли сьогодні закон про імпічмент, і, я бачу, ви дуже скоро попадете під його дію (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дам слово для репліки по завершенню обговорення.

Від «Батьківщини» виступає Сергій Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Колеги, на початку свого виступу я хочу повернутися до розгляду попереднього проекту постанови. Тут багато говорили, що армія залишається без очільника. У мене також багато питань до кадрової політики Президента, але я хочу всім нагадати, що одним із перших указів Президента був указ про призначення керівника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил, який згідно з законом очолює Збройні Сили України, а міністр – це політична фігура, яка здійснює політику. Тому давайте не маніпулювати.

Тепер щодо Служби безпеки України. Колеги, чим займалася Служба безпеки України п'ять років? Скільки у парламенті є законопроектів про позбавлення Служби безпеки невластивих функцій – «кошмарення» бізнесу, «кришування» бізнесу, контрабанда, політичні переслідування? Хто відігравав роль політичного жандарма Порошенка під час виборів? На жаль, Служба безпеки України (*Оплески*). Я підкреслюю, на жаль. А тепер вони всі тихенько пішли у відставку. Я вважаю, має бути розслідування, яке повинна проводити Генеральна прокуратура. Тому я звертаюся до представника Президента з проханням якнайшвидше внести кандидатуру на посаду Генерального прокурора.

Фракція «Батьківщина» беззаперечно підтримає подання Президента, внесені відповідно до української Конституції, незважаючи на певні екзотичні тлумачення Конституції з цієї трибуни. Ми підтримаємо подання Президента Зеленського. Звичайно, ми очікуємо і кандидатуру міністра оборони, і кандидатуру міністра закордонних справ, і кандидатуру Генерального прокурора.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» до слова запрошується Андрій Левус. Будь ласка.

ЛЕВУС А.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Голово! Шановні колеги! Я хочу звернути увагу на кілька цікавих аспектів щодо Служби безпеки України, які відбулися протягом двох минулих тижнів.

Перше. Я погоджуюся з попереднім оратором щодо відділу «К» і всієї історії, яка тероризує бізнес. Що зробив Зеленський? На яку посаду він призначив Баканова? На посаду тимчасово виконуючого обов'язки, насамперед відділу «К», і дав головний меседж, що СБУ має займатися боротьбою з корупцією, контрабандою, тобто саме тим, що суперечить будь-яким нашим намаганням увійти в НАТО, бо перша вимога НАТО щодо реформи СБУ – скасування відділу «К». Не з того боку зайшов Зеленський (*Оплески*). Сам хоче сісти на потоки.

Друге. Друга вимога НАТО щодо реформи Служби безпеки України – демілітаризація. Що зробив Зеленський з Бакановим? За схемою Хорошковського Баканов отримав заднім числом лейтенанта і мілітаризується. А знаєте, чому? Боявся вийти на конкурс, боявся відповідальності. І зараз ви повчаєте тут, говорите про Конституцію!?

Третє. Гарна була промова, що СБУ нічого не робить. В СБУ, як і в парламенті, є різні люди. Наприклад, 500 осіб постійно знаходяться на передовій (*Оплески*). Тут, у залі, є десятки людей, добровольців, які пліч-о-пліч з контррозвідкою, військовою контррозвідкою, управлінням захисту національної державності з 2014 року ведуть боротьбу на передовій. Є десятки загиблих співробітників Служби безпеки України! Не можна відкривати рота на Службу безпеки! Забудьте про це! (*Оплески*). Ваша огульна критика щодо Служби безпеки України схожа на критику, яку ми чуємо з вуст Кремля.

Хочу сказати, що людина, яка почала свою діяльність з цієї трибуни з порушення Конституції – я кажу про Президента Зеленського, буде ще нас повчати щодо наших дій і повноважень парламенту?!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ЛЕВУС А.М. Зважаючи на те, що вчора відбулося, а це, фактично, перший крок до капітуляції, буде дуже добре, щоби ми встигли до імпічменту, щоби ми добігли до імпічменту. Ще один крок у напрямі здачі національних інтересів на Донбасі, і ми більше не будемо бавитися з вами в ці ігри. Розумієте? Це я кажу з повною відповідальністю. Україна поховала десятки тисяч протягом всього комплексу останніх дій. Три тисячі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 1 хвилину.

ЛЕВУС А.М. Три тисячі українських воїнів віддали своє життя. Чим ви зараз торгуєте? Чим торгуєте? Що з власністю на тих територіях? Вона відійшла Курченку і ФСБ? Ви легалізуєте, фактично, те, що вкрадено з українських активів, в українських підприємців, Української держави? Ви легалізуєте фінансування тероризму. Це кримінальний злочин, за який рано чи пізно ви будете відповідати.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується Барна. Будь ласка.

БАРНА О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Ми поважаємо конституційне право Президента подавати кандидатури. Поряд з тим, вважаємо, що під час російської агресії, під час війни, під час державної загрози воююча країна не має права залишатися без вищого військового керівництва, без головного дипломата у формуванні продовження антипутінської світової коаліції і без керівника СБУ, щоби протидіяти належним чином у контроверсійній діяльності.

Хочу зауважити певним порадиникам зліва, які робили так звану блокаду за кошти Кремля і біглого олігарха, які зробили відповідну шкоду державі на десятки мільярдів гривень, у результаті чого підприємства відійшли Курченку і їхнім бандитам порізаними. Хочу

зауважити іншим порадникам, які, будучи Прем'єр-міністром у 2008-2010 роках, знищили армію, роззброїли її на догоду і за вказівкою Кремля (*Шум у залі*).

Закрийся і сиди, бо я тобі скажу!

Поряд з тим, ми можемо сказати ще й про тих, які мають родичів феесбешників у Росії.

Проте я звертаюся до радників Президента: пам'ятайте, що питання нацбезпеки, оборони, захисту інтересів держави – це далеко не гра на роялі, і навіть не те, коли це робиться не руками, це надзвичайно велика відповідальність. Ви маєте право представляти кандидатури, але пам'ятайте про обов'язок, відповідальність за державу і народ. Пам'ятайте питання державної зради. Зрада Президента може мати наслідки Чаушеску. Добровольці, атовці не дозволять вам у жодній мірі зрадити інтереси...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

БАРНА О.С. А перед тим, як давати поради, дуже вас просимо взяти свої статичні фігури і піти поміряти окопи, повоюйте трохи з автоматом, дізнайтеся, з якої сторони він стріляє.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для репліки надається представнику Президента України у Верховній Раді Стефанчуку Руслану Олексійовичу. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні народні депутати! Усе, що ви сказали про стан держави, – це правда, але правда й у тому, що це результат вашої роботи. 16 днів президентства Володимира Зеленського, я глибоко переконаний, є стартом того, що так більше в державі не буде. Буде повага інституцій одна до одної, ми не будемо вибірково радикально читати Конституцію України, а будемо ставитися до неї з повагою як до вищого законодавчого акта України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, перед голосуванням я хочу сказати кілька слів, бо прозвучала критика щодо Голови Служби безпеки України, що в цілому є трохи дивним.

Очевидно, що може бути критика певних аспектів роботи Служби безпеки України. Але всі ці п'ять років бійці Служби безпеки України захищали безпеку українських громадян, положивши десятки своїх життів.

Хочу сказати, що особисто Грицак Василь Сергійович виходив за лінію розмежування, особисто визволяв політв'язнів (*Шум у залі*). Почуйте мене уважно всі ті, які кричать, він особисто йшов на ворожу територію і особисто визволяв українських політв'язнів, повертав їх до України (*Оплески*). Низько і підло виглядає те, коли на людей, які, ризикуючи своїм життям, захищали Україну, давали нам змогу працювати в цьому парламенті, сьогодні ллють бруд.

Колеги, давайте так само мати честь, як має честь Василь Грицак. Усі спецслужби всього світу захоплюються спецопераціями України, ви знаєте, про що я кажу (*Оплески*), і лише в українському парламенті замість захоплення ми чуємо брудні речі щодо однієї з найефективніших спецрозвідок не лише на європейському континенті, а й в усьому світі, в чому є велика заслуга Василя Грицака. Давайте поаплодуємо і подякуємо йому за роботу (*Оплески*).

Колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Грицака В.С. з посади Голови Служби безпеки України» (№ 10345). Прошу голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято. Проект постанови відхилений.

Ми завершили розгляд кадрових питань. Я дякую Руслану Олексійовичу за участь у пленарному засіданні, а також всім комітетам.

Колеги, повідомляю, що ми включили до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо відповідальності за незаконне збагачення» ([№ 10110-1](#)) та альтернативні законопроекти (12) відповідно до Регламенту, щоб не було двочитань. Фактично, ми їх усі будемо розглядати.

Далі. Ми зараз маємо перейти до розгляду наступного питання порядку денного, дуже короткого. Але перед тим я надам слово Галасюку чи Унгуряну, щоб вони анонсували законопроект, потім проведу рейтингове голосування, бо йдеться про уточнення до закону, який ми прийняли стосовно спрощення оподаткування релігійних громад. Це технічне питання.

Галасюк. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановні колеги народні депутати! Верховною Радою України 6 вересня 2018 року був прийнятий проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо оформлення документів релігійних організацій». Але під час його розгляду в другому читанні поправки 3 і 13 народного депутата Южаніної, відхилені комітетом, та поправка 19, врахована частково, були підтримані в сесійному залі під час голосування, а поправки 2, 5, 15, 18 народного депутата Унгуряна, враховані комітетом, які стосуються тих самих норм, не були поставлені на підтвердження, у зв'язку з чим виникла техніко-юридична неузгодженість щодо остаточної редакції законопроекту.

Крім того, слід зазначити, що пункт 2 закону потребує техніко-юридичного опрацювання, оскільки термін набрання чинності законом в редакції комітету вже сплинув.

Виходячи із зазначеного, та відповідно до статті 131 Регламенту Верховної Ради України з метою усунення неузгодженостей між окремими положеннями в прийнятому законі, комітет ухвалив рішення запропонувати внести на розгляд уточнення до прийнятого вже закону, а саме:

у підпункті 1 пункту 1 закону виключити другий, п'ятий, восьмий та дев'ятий абзаци;

підпункт 2 пункту 1 закону викласти в такій редакції: «абзац дванадцятий частини першої статті 36 доповнити словами «, а також релігійні організації»;

пункт 2 закону викласти в такій редакції: «Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

Пропонується викласти Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо оформлення документів релігійних організацій» у такій редакції:

«Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» такі зміни:

1) абзац перший пункту 9 частини першої статті 15 викласти в такій редакції: «Справжність підписів на установчому документі громадського об'єднання, релігійної організації чи благодійної організації нотаріально засвідчується лише в разі наявності такої вимоги в установчих документах відповідного громадського об'єднання, релігійної організації чи благодійної організації»;

2) абзац 12 частини першої статті 36 доповнити словами: «, а також про релігійні організації».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

Шановні колеги, прошу підтримати. У випадку непідтримання комітет не зможе подати закон на підпис Голові Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ми не ввійшли в розгляд цього питання. Це лише інформація, узгодження позицій всіх релігійних громад. Ми не обговорюємо. Зараз ми проведемо рейтингове голосування. Я прошу всіх приготуватися до участі в рейтинговому голосуванні.

Отже, прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо розгляду усунення неузгодженостей у тексті прийнятого Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо оформлення документів релігійних організацій» ([№ 6642](#)). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 150.

Надто великий розрив, колеги. Я не буду ставити на голосування. Ми знайдемо можливість в інший час за це проголосувати.

Колеги, зараз Верховна Рада України, прийнявши Закон «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», має змогу перейти до розгляду наймасштабнішого законопроекту в історії цього скликання – проекту Виборчого кодексу України за відкритими списками. Це великий історичний момент, з яким я вітаю всю сесійну залу.

Отже, переходимо до розгляду проекту Виборчого кодексу України ([№ 3112-1](#)).

До доповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики та правосуддя Черненко Олександр Миколайович.

Друзі, в добрий шлях. Я впевнений, ми приймемо Виборчий кодекс, і це буде великим нашим вкладом не лише в майбутнє парламентаризму, а й у розвиток Української держави.

Для виступу надається 10 хвилин, а потім ми перейдемо до розгляду поправок. Це був довгий шлях, десятки робочих груп, які розглядали всі поправки.

Будь ласка, Олександр Миколайовичу, вам слово.

Колеги, увага! Увага!

Пане Олександр, я перепрошую. Я обіцяв зробити оголошення.

Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Рибчинського Євгена Юрійовича зі складу депутатської групи «Воля народу» у Верховній Раді України.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про статус народного депутата України», статей 59 і 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Рибчинського Євгена Юрійовича до депутатської фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» у Верховній Раді України.

Дякую.

Пане Олександр, доповідайте.

ЧЕРНЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Дуже приємно, що сьогодні початок розгляду цього доленосного документа викликав такий ажіотаж. Я щиро вірю, що такий ажіотаж зберігатиметься протягом всіх днів розгляду проекту Виборчого кодексу в другому читанні.

Перед тим, як перейти до розгляду проекту, я хочу сказати, що до проекту Виборчого кодексу, проголосованого півтора року тому в першому читанні, внесено близько 4300 поправок – фактично, до всіх статей проекту Виборчого кодексу. За рішенням комітету було створено відповідну робочу групу, яка опрацювала ці поправки. Ми працювали цілий рік, провели 43 засідання, розглянули кожну поправку. На засіданнях робочої групи велися дуже серйозні дискусії.

Разом з тим, працюючи в робочій групі, ми побачили, що деякі проблемні моменти, які є в проекті Виборчого кодексу, на жаль, не регулюються ні редакцією першого читання, ні тими поправками, які пропонують автори. Робоча група виявила певні прогалини в цьому документі, і шляхом серйозних дискусій, як краще можна врегулювати ті чи інші моменти, які сьогодні не врегульовані в кодексі, сама напрацювала 387 поправок, які рішенням комітету були включені до порівняльної таблиці. Поправки підтримані активними учасниками робочої групи: Черненком, Сидоровичем і Новак.

Під час підготовки проекту Виборчого кодексу до другого читання було кілька шляхів розгляду всіх поправок. Але ми розуміли, що це могло досить серйозно затягнути процедуру внесення проекту до залу. Тому комітет не став визначатися щодо поправок, і вніс до залу порівняльну таблицю з тими поправками, які були подані депутатами, а також включивши поправки робочої групи.

Тому процедура нашої роботи буде такою: кожна поправка, подана до проекту Виборчого кодексу, ставитиметься на голосування, і якщо зал підтримає, поправку буде враховано, якщо ні, то – відхилено. Тобто процедуру нашої роботи я розказав у двох словах.

Ми прямо зараз почнемо розгляд поправок чи після перерви? Зараз? (*Шум у залі*).

До кінця засідання залишилося 3 хвилини. І тільки почнемо розгляд, треба буде закривати засідання і йти на перерву. То, давайте вже після перерви.

Колеги, можливо, є питання щодо процедури розгляду?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, приймається така пропозиція?

Я хочу повідомити, що близько 4,5 тисячі поправок. Ви знаєте, що в нас попереду непроста, складна робота. Але треба віддати належне, що всі члени комітету і автори поправок узгодили, яким чином проводити обговорення. Думаю, під час обговорення одночасно буде вестися і велика просвітницька робота, бо дуже багато міфів і неправди було навколо цього кодексу. Це найпрогресивніша система виборів, яку ми можемо прийняти для України, в якій немає ні закритих списків, ні мажоритарки, яка передбачає можливість людей обирати не лише політичну партію, а ще й самостійно визначати, хто від цієї політичної партії має бути в її списках. Тобто не вожді визначатимуть, а громадяни України матимуть таке право. І про це треба на всіх ефірах розповісти і журналістам, і громадянам. Тому, я переконаний, це має бути і велика просвітницька робота.

Я хочу подякувати голові підкомітету Черненку Олександр Миколайовичу та авторам поправок за проведену роботу. О 16 годині ми розпочнемо розгляд поправок, і ви побачите механізм, логіку і філософію розгляду поправок, поданих до проекту Виборчого кодексу.

Олександр Миколайовичу, о 16 годині чекаємо вас у залі. Можливо, ви між собою домовтеся, щоб по черзі доповідати, бо дуже важко одному стояти на трибуні стільки часу. Ви узгодьте між собою, а я буду всіляко вам сприяти.

А зараз слово для оголошення повідомлень надається Першому заступнику Голови Верховної Ради України Ірині Геращенко.

Будь ласка, пані Ірино, вам слово.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! До президії надійшла заява від народного депутата України Білецького, картка якого не спрацювала під час голосування щодо проекту Закону «Про тимчасові

слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ([№ 1098](#)), з проханням зарахувати його голос «за» у результатах голосування.

Хочу сказати, що якщо порахувати всіх депутатів, чиї картки не спрацювали під час голосування щодо цього законопроекту, то, думаю, вже є конституційна більшість за цей законопроект.

Картка Оксани Юринець не спрацювала під час голосування щодо законопроекту [№ 10183](#). Просить врахувати її голос «за» у результатах голосування.

Пані Романова поінформувала президію заявою, що її картка не спрацювала під час голосування щодо прийняття проектів постанов [№ 10344](#) і [№ 10346](#) про звільнення Полторака і Клімкіна. Просить врахувати її голос «за» у результатах голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Сьогодні в нас було неймовірно продуктивне ранкове пленарне засідання. Ми прийняли: понад 10 позитивних рішень, ряд законів у цілому і, звичайно, закон про тимчасові слідчі комісії, який, будемо сподіватися, Президент чимшвидше підпише, який, я обіцяю, швидко підпишу і він буде направлений на підпис Президенту.

Вважаю, ми сьогодні зробили дуже важливий крок, включивши до порядку денного проекти законів про незаконне збагачення, прийняли ряд безпекових законопроектів. Це була дуже активна і плідна робота.

Зараз ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині я всіх запрошую до сесійного залу для продовження нашої роботи.

Дякую вам. До зустрічі.